

Activiteitenplan 2008

Rijn-Schelde Delta Samenwerkingsorganisatie

INHOUDSOPGAVE

- 1 Inleiding
- 2 Visie, missie en ambities
- 3 Partners
- 4 Organisatievorm
- 5 Overzicht activiteiten
- 6 Rekening 2007 en begroting 2008

Bijlagen

- A Tweede Delta-Akkoord (periode 2006 tot en met 2011)
- B Strategiepapier
- C Projectenoverzicht 2008

3

4

6

8

10

13

A 1

B 1

C 1

1 INLEIDING

De Rijn-Schelde Delta is een unieke vorm van samenwerking. Uniek in de zin dat er over nationale, provinciale en gemeentegrenzen heen antwoorden worden gezocht op vragen, en ontwikkelingsrichtingen worden aangegeven voor een specifiek gebied: de delta van de rivieren Rijn, Maas en Schelde aan de Noordzee.

Het sluit in het noorden met de regio Rotterdam aan op de Nederlandse Randstad, en in het zuiden met de steden Antwerpen en Gent op de Vlaamse Ruit. Het gebied omvat zodoende niet alleen de uit ecologisch en toeristisch oogpunt hoogwaardige delta, maar ook werelds grootste conglomeraat van havens.

De Rijn-Schelde Delta Samenwerkingsorganisatie wil kansen bieden aan bestuurders van publieke en private actoren in de Delta ter stimulering van een optimale balans voor woon-, werk- en leefmilieu in de Delta.

De RSD-samenwerking is tot stand gekomen in de overtuiging dat overheden en maatschappelijke organisaties in het gebied hun eigen beleid door samenwerking beter kunnen verwezenlijken. Belangrijke overweging hierbij is dat overheden en maatschappelijke organisaties zich voor nieuwe uitdagingen gesteld zien.

De Rijn-Schelde Delta samenwerking is vooral een netwerk van contacten en een platform voor grensoverschrijdende projecten. De samenwerking richt zich primair op de economische en de ecologische ontwikkeling van de Delta.

Een praktische, projectmatige samenwerking staat voorop. Concreet betekent dit:

- De presentatie van studieprojecten in ateliers, workshops met als resultaat een artikel of een nota;
- De uitvoering van realiseringsprojecten gericht op het vernieuwen van inzichten en beleidsuitvoering.

Uitgangspunt is het adagium: **Samenwerking op maat**. Dat betekent dat de RSD-samenwerking arrangementen wil bieden waarin plaats is voor diverse opties op verdergaande bestuurlijke en maatschappelijke deling van winst en risico. Het Tweede Delta-Akkoord vormt de formele en inhoudelijke basis voor verdere samenwerking.

2 VISIE, MISSIE EN AMBITIES

In het document Delta-Perspectief, juli 1998, hebben de gezamenlijke partners een visie gegeven op mogelijke ontwikkelingen van land en water in de delta van Rijn, Maas en Schelde. Hierin worden kansen en belangen beschreven voor het gehele gebied van de Delta op het terrein van economie, mobiliteit en infrastructuur, ecologie, cultuur, toerisme en recreatie. Het gebied kent een sterke economische ontwikkeling met de havens en verbindingen naar het achterland. Het perspectief is eveneens gericht op de ontwikkeling en bescherming van het natuurlijke milieu van de Delta.

Op 30 november 2005 hebben de partners het Tweede Delta-Akkoord getekend. Dit akkoord loopt tot en met 2011. De partners hebben zich hierin geëngageerd tot ondermeer de realisering van een samenwerkingsprogramma waarin een aantal grensoverschrijdende projecten zijn opgenomen. Deze projecten moeten uiteindelijk ook leiden tot een nieuw geïntegreerd Delta-Perspectief.

De Stuurgroep heeft de missie van de samenwerking als volgt gedefinieerd:

- Missie** *Werken aan een vitale en leefbare Delta door ruimtelijke (economische, ecologische, infrastructureel, cultureel enz.) ontwikkelingen in de ganse Delta in samenhang te benaderen.*
- Middel** *Het vormen van een multiplex netwerk van overheden en private partijen dat bestuurlijke, staatkundige en functionele grenzen overschrijdt en verschillen overbruggt.*

Om deze missie waar te kunnen maken wil de samenwerking een open flexibele netwerkorganisatie met competenties zonder bevoegdheden zijn:

OPEN FORUM

- de posities van private en publieke partners zijn gelijk;
- deelname in projecten ook van partijen die geen RSD-partner zijn;
- bespreken van de voor het RSD-gebied belangrijke dossiers.

FLEXIBELE AMBITIES

Een organisatie die:

- anticipeert op diverse ambitieniveaus;
- contextgevoelig is.

De ambitieniveaus die de samenwerking onderscheidt bij het realiseren van haar missie zijn:

- het initiëren en uitvoeren van projecten;
- het bij elkaar brengen van partijen;
- uitwisseling gericht op afstemming;
- uitwisseling gericht op besluitvorming;
- vereniging van standpunten gericht op sturing.
-

Via besluiten van de Stuurgroep RSD wordt het ambitieniveau per activiteit gezien op haar wenselijkheid en haalbaarheid.

STRATEGIEPAPER

Op de Stuurgroepvergadering in juni 2007 is aanvullend een strategiepapier voor de samenwerking vastgesteld. Het strategiepapier is als bijlage B opgenomen in dit activiteitenplan.

In de stuurgroep heeft een uitgebreide discussie plaatsgevonden over dit paper. De Stuurgroep vindt het van essentieel belang dat ondanks de aangescherpte economische focus van de samenwerking de oorspronkelijke doelstelling van RSD niet verlaten wordt. Dus nadrukkelijk handhaven van kwalitatieve samenhang tussen economie, mobiliteit en leefmilieu. Bereikte resultaten in het kader van het RoBrAnT+ project en het onlangs getekende Landschapsmanifest zijn volgens de bestuurders hiervoor wezenlijke kaders die de partners in hun beleid moeten laten doorwerken.

In 2008 zal dit strategiepapier verder uitgewerkt worden binnen de kaders van het Tweede Delta-Akkoord.

3 PARTNERS

De huidige partners in de Rijn-Schelde Delta Samenwerkingsorganisatie zijn:

PROVINCIES

Antwerpen, Noord-Brabant, Oost-Vlaanderen, West-Vlaanderen, Zeeland, Zuid-Holland;

STEDEN / GEMEENTEN

Antwerpen, Bergen op Zoom, Breda, Brugge, Drechtsteden, Etten-Leur, Gent, Oostende, Oosterhout, Roosendaal, Rotterdam en Stadsregio Rotterdam, de Zeeuwse gemeenten;

KAMERS VAN KOOPHANDEL EN BEDRIJFSLEVEN

Kamers van Koophandel Zuid-West Nederland, werkgeversverenigingen Alfaport en Deltalinqs (agendalid);

HAVENS

Havenbedrijven van Antwerpen, Dordrecht, Gent, Moerdijk, Rotterdam, Zeebrugge en Zeeland Seaports;

EUROPA

Benelux Economische Unie, Scheldemondraad (agendalid);

LANDSOVERHEDEN

Het Vlaams Gewest, Het Nederlands Rijk op projectbasis (agendalid);

MILIEUORGANISATIES

De Bond Beter Leefmilieu, Natuurpunt en de Nederlandse milieufederaties verenigd in het Delta Overleg.

De partners verwachten van elkaar dat zij:

Op inhoud

- op stimulerende wijze belangen formuleren voor het geheel van de Delta en voorstellen doen ter realisering daarvan;
- eigen belangen inbrengen ter completering van het geheel van belangen in de Delta;
- actief op andere fora de gezamenlijk in RSD-verband ingenomen standpunten uitdragen en daarvoor ondersteuning vragen.

Voor de inzet van middelen

- ter ondersteuning van activiteiten op adhoc-basis de eigen medewerkers actief laten zijn in bijvoorbeeld ateliers, workshops en begeleidingsgroepen;
- financiën ter beschikking stellen voor algemene onkosten;
- gezamenlijke middelen doelmatig aanwenden.

Voor legitimering

- in eigen kring effectief communiceren over gezamenlijke deltastandpunten;
- zich steeds gesteund weten door de instemming van de eigen achterban / organisatie / koepel.

In het proces

- actieve inbreng hebben bij de beraadslagingen in de Begeleidingsgroep en bij de besluitvorming in de Stuurgroep;
- eigen inzichten en plannen toetsen aan de context van de RSD en voorstellen doen voor samenhang van ontwikkelingen;
- verantwoordelijkheid nemen voor de totstandkoming van gezamenlijk aangewezen Deltaprojecten.

4 ORGANISATIEVORM

De samenwerking heeft vorm gekregen in een Stuurgroep, een Begeleidingsgroep, de projectgroepen, een Kerngroep en een Deltamanager. De samenwerking kent geen eigen rechtspersoon; de financiële en rechtspositionele aspecten van de samenwerking worden behartigd door de provincie Noord-Brabant.

DE STUURGROEP

Binnen de samenwerking geldt de Stuurgroep RSD als het besluitvormende bestuurlijke orgaan.

De Stuurgroep komt in principe tweemaal bijeen: een voorjaars- en een najaarsvergadering, eenmaal in Vlaanderen en eenmaal in Nederland.

De Stuurgroep is gericht op plenaire besluitvorming, in principe op basis van consensus. Raadpleging zal zoveel mogelijk vooraf plaatsvinden, bijvoorbeeld in de Begeleidingsgroep. Als covoorzitters zijn thans aangewezen de Commissaris van de Koningin van Noord-Brabant, respectievelijk de Gouverneur van Oost-Vlaanderen.

DE BEGELEIDINGSGROEP

De Begeleidingsgroep bestaat uit ambtelijke vertegenwoordigers ter ondersteuning van de Stuurgroep-leden. Het vormt een klankbord ter gedegen voorbereiding van de besluitvorming in de Stuurgroep.

Opinievorming en uitwisseling van standpunten vinden vooral hier plaats. De Begeleidingsgroep komt tenminste tweemaal per jaar bijeen, enkele weken voorafgaand aan de Stuurgroepvergadering.

DE PROJECTGROEPEN

Deze zijn ingesteld door de Stuurgroep ter realisering van projecten of andere activiteiten en staan onder leiding van één lid van de Stuurgroep, waar mogelijk twee (uit beide landen één).

DE KERNGROEP

De Kerngroep bestaat uit ambtelijke vertegenwoordigers van de zes provincies, de gezamenlijke Kamers van Koophandel, de havenbedrijven van Antwerpen en Rotterdam en de Benelux Economische Unie. De kerngroep geeft samen met de Deltamanager leiding aan de voortgang van de samenwerkingsactiviteiten.

HET MANAGEMENT

De bestuurlijke samenwerking wordt professioneel begeleid door een kleine organisatie. De Deltamanager is de dagelijkse manager van de Samenwerkingsorganisatie. Hij geeft leiding aan het secretariaat en de

adviseurs. Het secretariaat kent in personele zin principieel een beperkte omvang en steunt in belangrijke mate op de inzet van de partners.

VERBREIDING BESTUURLIJKE ORGANISATIE

De Stuurgroep RSD heeft op de vergadering van 21 mei 2008 in Gent besloten om haar bestuurlijke organisatie te verbreden. Tot dit moment was de Stuurgroep het enige bestuurlijke platform. Dit wordt uitgebreid met een dagelijks bestuur en een bestuurlijk overlegplatform met de zeehavens:

- **Dagelijks Bestuur**

Alhoewel de Stuurgroep RSD het centrale besluitvormende orgaan binnen de samenwerking blijft, is er een 'Dagelijks Bestuur' gevormd. Dit DB stelt de agenda's vast van de Stuurgroep en het Overleg Zeehavens, nemen besluiten voor de werking van RSD en zorgen voor borging bij provincies en centrale overheden. De deelnemende bestuurders zijn gemandateerd om te besluiten, danwel verantwoorden zich achteraf naar hun bestuur en de Stuurgroep RSD. Dit Dagelijks Bestuur wordt voorgezeten door de beide covoorzitters van de Stuurgroep en bestaat uit de bestuurlijke vertegenwoordigers van de provincies en de Vlaamse regering in de Stuurgroep.

- **Overleg Zeehavens**

Ook is een 'Overleg Zeehavens' geformaliseerd, waar de CEO's van de zeehavens en de zes Gouverneurs / Commissarissen van de Koningin aan deelnemen. Daarnaast worden hierbij uitgenodigd vertegenwoordigers van de Vlaamse en Nederlandse regeringen en de Benelux. Zij hebben 2 keer per jaar overleg over de bestuurlijke strategie voor prioriteiten van de zeehavens in de RSD-samenwerking.

In 2008 zal de gewijzigde bestuurlijke organisatie verder uitgewerkt worden binnen de kaders van het Tweede Delta-Akkoord.

5 OVERZICHT VAN ACTIVITEITEN

Concrete activiteiten en producten van Rijn-Schelde Delta zijn:

- Onderhouden bestuurlijk en ambtelijk/professioneel netwerk;
- Studieprojecten resulterend in publicaties;
- Uitvoering realiseringsprojecten.

Binnen de Rijn-Schelde Delta Samenwerkingsorganisatie wordt momenteel gewerkt aan:

Mobiliteit

Uitvoeringsprojecten van het grensoverschrijdend mobiliteitsperspectief RoBrAnT+:

- Monitor van Plannen en Projecten Mobiliteit en Infrastructuur ➤ reguliere activiteit
- Datamonitor Verkeers- en Vervoersstromen ➤ prioritair project
- Mobiliteitsmodel (interreg IVA) ➤ prioritair project
- Multimodaal actieplan, RSD op de Europese agenda ➤ prioritair project
- Project Vervoer Gevaarlijke Stoffen ➤ prioritair project (prioriteit 2)
- Pijpleidingen ➤ kennisactiviteit

Leefmilieu

- DeltaLandschap ➤ prioritair | regulier | kennis
- Delta Kust ➤ programma van kennisactiviteiten
- CultuurParcours ➤ programma van kennisactiviteiten
- DeltaNet (Interreg IVC) ➤ programma van kennisactiviteiten

Economie

- Delta GIS ➤ prioritair project (prioriteit 2)
- DeltaHavens ➤ kennisactiviteit

Overige activiteiten:

Een belangrijk bestanddeel van het doel van de samenwerking in Rijn-Schelde Delta verband is het elkaar wederzijds op de hoogte houden - in een vroeg stadium en bij voortduring - van ontwikkelingen en voorname-
mens. Deze communicatie is in deze samenwerking een doel op zichzelf. Het moet zicht bieden op samen-
hangende informatie over het gehele Deltagebied en de brede externe verspreiding daarvan.

In de praktijk betekent dit het regelmatig laten verschijnen van de Nieuwsbrief, berichtgeving in de media
aan de hand van stuurgroepvergaderingen, publicaties van projecten en activiteiten, en heldere en wer-
vende brochures en websites, en het organiseren van een jaarlijkse Deltadag.

Een projectenlijst is als aparte **bijlage C** toegevoegd.

Actuele informatie over alle activiteiten is te vinden op de website: **www.rsdelta.eu**

Personeel RSD algemeen

Huisvesting en kantoor

Communicatie & overigen

MOBILITEIT

RoBrAnT + algemeen

monitor van projecten

monitor stromendata/verkeersmodel

multimodaal, positie in Europa

vervoer, gevaarl. stoffen

pijpleidingen (opstart)

LEEFMILIEU

Deltalandschap

Delta Kust

Cultuurparcours

DeltaNet Interreg IV C

ECONOMIE

Delta Havens

Delta China II

RSD-GIS

Reservering nieuwe projecten

Actualisering samenwerking

Totaal projecten

Totale lasten

Partnerbijdragen totaal

Nog te ontvangen:

Saldo vorig jaar

beschikbaar budget

Nieuw Saldo / weerstandsreserve

Lasten 2007		Lasten 2008
Begroting	Resultaat	Begroting
222.000	219.000	210.000
40.000	26.500	30.000
54.000	44.500	57.000
	7.615	25.000
6.000	12.309	1.000
50.000	50.000	75.000
PM	2.863	40.000
10.000	0	10.000
5.000	0	5.000
PM + 71.000	72.787	156.000
5.000	202	5.000
13.000	13.650	10.000
10.000	1.431	5.000
15.000	-5.695	20.000
43.000	9.583	40.000
10.000	1.945	5.000
5.000	0	
15.000	5.178	55.000
PM + 30.000	7.123	60.000
20.000	0	0
0	0	2.000
164.000	89.493	258.000
480.000	379.438	555.000
	398.498	435.813
	30.875	
	149.992	199.926
	548.489	635.740
	169.051	80.740

6 REKENING 2007 EN BEGROTING 2008

Toelichting op rekening 2007 en begroting 2008

Algemeen

De Stuurgroep RSD heeft in haar vergadering op 21 november 2007 de ontwerpbegroting 2008 vastgesteld op grond van de voorlopige rekening 2007. De definitieve rekening is op pagina 12 weergegeven. Hierin staan geen noemenswaardige verschillen met de voorlopige rekening. Bij de opmaak van de definitieve begroting, welke op 21 mei vastgesteld wordt door de Stuurgroep, heeft voortschrijdend inzicht op grond van concrete offertes geleid tot enkele aanpassingen in voorziene bestedingen in vergelijking met de ontwerpbegroting 2008:

- Rubriek economie, post RSD-GIS: € 50.000 i.p.v. € 20.000. Opzet basisstructuur grensoverschrijdende topgrafische kaart en webtoepassing kosten ongeveer € 20.000. Gegevenscontract c.a. € 5000. Deze basisstructuur zal in de eerste helft van 2008 al gereedkomen. Hierdoor zal eindoplevering kaart en webtoepassing mogelijk in 2008 al plaatsvinden, dit kost ongeveer € 30.000.
- Rubriek mobiliteit, post RoBrAnT+ algemeen: € 25.000 i.p.v. nihil. Bij de opstart van een aantal acties is noodzaak gebleken voor een kort samenvattend document waarin conclusies van afgerond onderzoek en monitors vertaald worden naar actuele situatie en reëel verwachtingspatroon op grond van trends bij ongewijzigd beleid.
- De post nieuwe projecten: nihil i.p.v. € 20.000. Gezien de voorziene stijging van uitgaven en werkzaamheden, is reden niet op voorhand uit te gaan van nieuwe projecten. Als een vraag lopende 2008 optreedt, dan zal dit afgewogen worden op grond van de op dat moment voorziene bestedingen.

De individuele partnerbijdragen voor 2008 zijn in deze ontwerpbegroting geïndexeerd met 1,015 in vergelijking met 2007.

Het programma evaluerend, zoals de partners dit in het Delta-Akkoord met elkaar afgesproken hebben, zijn de samenwerkingsactiviteiten met betrekking tot leefmilieu en mobiliteit succesvol. De economische agenda loopt echter achter. In dit perspectief is door de covoorzitters dan ook het initiatief genomen om in 2007 met de zeehavens in gesprek te gaan over deze economische agenda. Lopende deze gesprekken heeft de Stuurgroep in haar vergadering in juni gevraagd het uitgavenpatroon van andere projecten c.q. acties waar nog mogelijk te beperken, teneinde voor deze agenda de komende jaren voldoende middelen te creëren.

Dit heeft geresulteerd in een relatief groot saldo in de projectwerking in 2007, hetgeen echter naar verwachting dus komende jaren voldoende buffer geeft om activiteiten - zomogelijk zonder aparte partnerbijdragen - uit te voeren.

Opvallend is wel dat in het algemeen in de werking van de projecten de personele inzet van partners afneemt in verhouding tot de inzet van het secretariaat. Zolang er rek in capaciteit is op het secretariaat lijkt dit efficiënt; voor de betrokkenheid van de partners verdient dit aandacht. Immers in principe zijn de partners zelf verantwoordelijk voor hun projecten.

Uit de gesprekken met de zeehavens is naar voren gekomen dat eerst het mobiliteitsdossier nog verdere uitwerking behoeft t.a.v. multimodale mogelijkheden. Intussen worden data, zoals m.b.t. bedrijventerreinen, (vergelijkbaar met de oude RSD-site: www.mainportdelta.eu) gestructureerd en verbonden met een grensoverschrijdende topografische kaart. Een nieuwe geïntegreerde ruimtelijke visie, zoals afgesproken in het Tweede Delta-Akkoord, volgt ter zijner tijd op deze ontwikkelingen.

Belangrijk is ook de wens van de partners om binnen RSD te komen tot meer bindende afspraken. De discussie over de wijze waarop dit vorm kan krijgen, zal in 2008 verder gevoerd worden.

Personeel

Rekening en begroting 2007 komen overeen, maar binnen deze post zijn wel een aantal wisselingen:

- In 2007 zijn extra kosten gemaakt voor flexibele inhuur personeel vanwege het sabbatical verlof van de managementassistente.
- In dit jaar is ook de afspraak uit het Tweede Delta-Akkoord geëffectueerd om adviseurs voor het management alleen nog maar op basis van offerte, opdracht en resultaatverplichting in te huren, waarmee een vast contract beëindigd werd, hetgeen vermindering van kosten betekent.
- In 2007 is advies uitgebracht door Berenschot bv. omtrent functieomschrijvingen en beloning van de medewerkers op het secretariaat; dit kan weer tot een lichte stijging leiden in de toekomst.

Van de personele bezetting op het secretariaat van 2,6 mensjaren werkt ongeveer 1 mensjaar direct ten bate van de projectwerking. Voor komende jaren is er voor een aantal projecten Europese subsidie voorzien; in de subsidieaanvragen wordt een deel van de personele kosten van het secretariaat opgevoerd. De financiële compensatie vanwege Interreg IV voor personele kosten bij de Europese projecten - indien goedgekeurd - zal komende jaren mogelijk een verlaging betekenen van deze post.

Huisvesting en kantoor

De investeringen op het secretariaat zijn al enkele jaren minder geweest dan verwacht. Ook voor komend jaar is minder begroot dan afgelopen jaren.

De kosten van vergaderingen zijn in 2007 ruim onder de begroting gebleven. Reden is dat in 2007 veel vergaderkosten toegewezen konden worden aan de budgetten van de projecten. Voor 2008 is een gemiddeld bedrag geraamd.

Communicatie

Binnen deze post konden de secretariaatskosten in 2007 laag gehouden worden (representatie en divers kasgeld), waardoor de rekening lager uit is gekomen dan de begroting. Ook worden vanaf 2007 bestedingen uit het kasgeld van het secretariaat direct toegewezen naar de betreffende begrotingsposten, waardoor de rekening lager uitvalt. Voor 2008 is de bestedingsruimte iets verhoogd omdat dan weer een deltagdag voorzien is.

Projectresultaten 2007 – geplande activiteiten 2008

In dit overzicht is per project aangegeven welke aard een activiteit heeft:

- een kennisactiviteit,
- een prioritair project,
- een prioritair project (prioriteit 2; = op termijn van belang),
- of een reguliere activiteit.

MOBILITEIT

o RoBrAnT+ Algemeen

In 2007 zijn nog kosten betaald van drukwerk van de eindrapportages van de algemene grensoverschrijdende visie.

Resultaat 2007	Rekening 2007	Begroet 2007
Drukwerk eindrapportage	RSD-budget: € 7.615	RSD-budget: nihil
<i>Eind 2006 is de eindrapportage RoBrAnT+ nogmaals gedrukt (met de handtekeningen van de betrokken besturen)</i>		
Geplande acties 2008 RSD heeft op grond van de visie RoBrAnT+ recent een aantal onderzoeken gepubliceerd, waarin plan en data gegevens zijn opgenomen en een aantal acties op het gebied van mobiliteit staat te gebeuren. Daarnaast wordt momenteel gewerkt aan GIS-data en locatie-gegevens van bedrijventerreinen, teneinde op termijn grensoverschrijdende afstemming bedrijventerreinontwikkelingen c.q. beleid mogelijk te maken, hetgeen ook van invloed is op mobiliteit. Dit noopt tot een eenduidig vertrekpunt, gevormd door een synthese van het oorspronkelijk bestuurlijk akkoord terzake RoBrAnT+ en de plannen- en datamonitors met actuele professionele literatuur en kennis omtrent te verwachten ontwikkelingen terzake mobiliteit en ketens in de havens en hun achterland. Een document wordt opgesteld, welke de situatie voor de RSD-regio in 2008 markeert, en dat reële verwachtingspatronen ten aanzien van mogelijke ruimtelijke- en mobiliteitsontwikkelingen aangeeft. Dit document vormt zo de input voor diverse projecten in relatie tot mobiliteit en economie.		Begroting 2008 RSD-budget: € 25.000

Soort project / prioriteit: Prioritair project

Projectverantwoordelijke: RSD-secretariaat

1 Monitor van plannen en projecten Infrastructuur en Mobiliteit

In deze monitor worden infrastructurele ontwikkelingen opgevolgd die een impact hebben op de stromen in het grensoverschrijdend RSD-gebied. Op die manier wordt erover gewaakt dat de vigerende beleidsplannen afgestemd zijn met de samenhangende RoBrAnt+ visie. Het resultaat is een periodiek overzicht van afgeronde, lopende of geplande mobiliteitsprojecten met een korte omschrijving van de projecteigenaar, de projectinhoud en de tijdshorizon. Enerzijds biedt dit overzicht de mogelijkheid om ontwikkelingen te toetsen aan de door de RSD-partners onderschreven grensoverschrijdende mobiliteitsvisie. Anderzijds krijgen RSD-partners en andere relevante organisaties op dit platform ook de kans elkaar te informeren over nieuwe plannen en projecten in relatie tot verkeer en vervoer

Acties 2007 • Intensieve bevraging partners, aanvulling en afwerking concept (Ecorys, 2006) door het RSD-secretariaat • Definitieve lay-out en publicatie Resultaat 2007 • De eerste uitgave van de RSD plannen- en projecten-monitor Infrastructuur en Mobiliteit. Deze publicatie werd uitgegeven als boekje en is ook te raadplegen via www.rsdelta.eu	Rekening 2007 RSD-budget: € 12.309	Begroet 2007 RSD-budget: € 6.000
---	--	--

Aanvullen eerste opzet / verwerken tabellen lay-out veel arbeidsintensiever dan verwacht

Geplande acties 2008 Het RSD-secretariaat neemt initiatief voor de periodieke update van deze monitor met de medewerking van de RSD-partners bij het aanvullen en verbeteren van deze inventarisatie. Het voorbereidend werk zal starten eind 2008, de publicatie van de update is voorzien in 2009.	Begroting 2008 RSD-budget: € 1.000
--	--

Soort project / prioriteit: Reguliere activiteit

Projectverantwoordelijke: RSD-secretariaat

2 Datamonitor verkeers- en vervoersstromen

Het doel van het project 'Datamonitor Verkeers- en Vervoersstromen' is een kwantitatief inzicht te geven in de verkeers- en vervoersontwikkelingen in het RSD-gebied. Dit inzicht dient ter ondersteuning van verder overleg en afspraken in functie van grensoverschrijdende afstemming en visievorming op het vlak van mobiliteit. De beschikbare gegevens omtrent verkeer en vervoer in het RSD-gebied werden verzameld en gekoppeld tot één databank. Het beoogde resultaat is een informatie-systeem voor monitoring en rapportage van de mobiliteit en verkeers- en vervoersstromen in de gehele Rijn-Schelde Delta.

Acties 2007 • Uitvoering door bureau NEA / UA • 3 tussentijdse besprekingen tussen uitvoerend bureau en verantwoordelijke werkgroep (prov. Noord-Brabant, haven Antwerpen, haven Rotterdam en RSD-secr.) Resultaat 2007 • Feitelijk onderzoek, resultaat in tussentijdse rapportage	Rekening 2007 RSD-budget: € 50.000 is bijdrage in het totaal projectbudget beheerd door prov. Noord-Brabant: € 90.000	Begroet 2007 RSD-budget € 50.000
Geplande acties 2008 Definitieve oplevering eindrapport en publicatie gebruiksvriendelijkw toepassing.	Begroting 2008 RSD-budget: € nihil	

Soort project / prioriteit: Prioritair project (in afrondingsfase)
 Is input voor prioritair project mobiliteitsmodel

Projectverantwoordelijke: Provincie Noord-Brabant

3 Mobiliteitsmodel (Interreg IVA)

Doel van het RSD-project Grensoverschrijdend Mobiliteitsmodel is inzicht te verwerven in de huidige en toekomstige verkeers- en vervoersstromen in het grensoverschrijdend gebied Rijn-Schelde Delta. Een grensoverschrijdend mobiliteitsmodel biedt de mogelijkheid aan de diverse bevoegde besturen om ook vanuit de grensoverschrijdende samenhang een goed beeld te krijgen van de gevolgen van mogelijke beleidskeuzes op de verkeers- en vervoersstromen.

Het beoogde resultaat is een grensoverschrijdend multimodaal model dat de huidige verkeers- en vervoersstromen in beeld brengt en dat zo veel mogelijk vragen beantwoordt over de mogelijke impact van toekomstige infrastructurele aanpassingen, ruimtelijke ontwikkelingen, prijsbeleid en verwachte groei. Deze gedeelde kennis kan vervolgens een goede basis vormen voor structureel overleg over grensoverschrijdende mobiliteitsvraagstukken.

Begin 2008 is overleg voorzien met de Scheldemondraad en met de bevoegde administraties en ministeries, om te komen tot een grensoverschrijdend verkeersmodel. Ingeschat wordt dat medio 2008 gestart kan worden met opzet.

Geplande acties 2008	Begroting 2008
Opzet projectorganisatie, aanbesteding procesmanagement en start uitvoering voorbereidingsfase	RSD-budget: € 75.000
<i>Geprobeerd wordt een en ander zo veel mogelijk met het RSD-budget te realiseren, naast mogelijke cofinanciering derden zoals ook de EU (Interreg 4A). Totale omvang project over 3 jaar is begroot op circa € 550.000 waarvan ongeveer 50% subsidie</i>	

Soort project / prioriteit: Prioritair project

Projectverantwoordelijke: Projectstuurgroep & RSD-secretariaat
en Provincie Noord-Brabant bestuurlijk

4 Multimodaal actieplan, RSD op de Europese agenda

Binnen de RSD-samenwerking is het mobiliteitsdossier van groot belang, niet in de laatste plaats in relatie tot de haven-economie. Één van de afspraken als gevolg van RoBrAnT+ was ook dat RSD vooral (multimodale) mobiliteitsplannen en infrastructuur op de Europese agenda moet kunnen organiseren.

Momenteel wordt hiervoor in overleg met de EIA (European Intermodal Association) een plan van aanpak voorbereid. Onderdeel hiervan gaan naar alle waarschijnlijkheid vormen een multimodaal masterplan, prioriteitsstelling missing links en een politiek-bestuurlijke strategie in relatie tot de TEN's.

Acties 2007 • contacten • opstellen startbrochure Resultaat 2007 • Meertalige brochure	Rekening 2007 RSD-budget: € 2.863	Begroet 2007 RSD-budget: € PM
Geplande acties 2008 intensieve 3-daagse workshop opstellen multimodaal actieplan overleg met EIA en DG TREN		Begroting 2008 RSD-budget: € 40.000

Soort project /prioriteit:

Prioritair project

Projectverantwoordelijke:

RSD-secretariaat en
Provincie Oost-Vlaanderen bestuurlijk

5 Project vervoer Gevaarlijke stoffen

Het project vervoer gevaarlijke stoffen heeft als doel te komen tot grensoverschrijdende afstemming en visievorming op vervoer van gevaarlijke stoffen, waarin binnen maatschappelijk aanvaarde veiligheidsrisico's voor de omgeving de belangen van zowel het transport van gevaarlijke stoffen als de ruimtelijke ordening duurzaam (nu en in de toekomst) met elkaar in balans worden gebracht.

Dit project verkeert na een moeizame verkenning in 2006 en begin 2007 nu in de opstartfase.

Acties 2007 • 1 partnerbijeenkomst • Start opmaak verkenningdocument Resultaat 2007 • Tussentijdse versie verkenningdocument	Rekening 2007 RSD-budget: € nihil	Begroet 2007 RSD-budget: € 10.000
--	---	---

Beperkte kosten zijn in 2007 betaald door projecttrekker provincie Zuid-Holland;

project loopt ook langzamer dan voorzien

Geplande acties 2008 Degelijke opmaak verkenningdocument en gezamenlijke concretisering ambitieniveau	Begroting 2008 RSD-budget: € 10.000
---	---

Soort project / prioriteit: Prioritair project (prioriteit 2)

Projectverantwoordelijke: Provincie Zuid-Holland

6 Pijpleidingen

Verkenning samenhang en info uitwisseling tussen havens en publieke stakeholders omtrent pijpleidingen. Verkeert in opstartfase, eerste startbijeenkomst met alle private stakeholders en havens was op 22 febr. '07. Vervolgbijeenkomst eind 2007. Mogelijk zal ook een compleet kaartbeeld ontwikkeld worden; voor dergelijke activiteiten is klein budget voorzien.

Acties 2007 • 1 brainstormbijeenkomst brede groep betrokkenen • 1 werkgroepbijeenkomst (haven R'dam en Antw, RSD-secr.) i.v.m. mogelijke vervolgacties	Rekening 2007 RSD-budget: € nihil	Begroot 2007 RSD-Budget: € 5000
<i>Geringe vergaderkosten bijeenkomsten zijn geboekt op budget huisvesting en kantoor</i>		
Geplande acties 2008 Mogelijk nog 1 afsluitende conferentie met alle stakeholders bij overheden en marktpartijen om resultaten van de onderzoeken in Nederland en België uit te wisselen. De havens Rotterdam en Antwerpen hebben aangegeven de afstemming zelf verder uit te werken in onderling overleg.		Begroting 2008 RSD-budget: € 5.000
<i>Soort project / prioriteit:</i> niet van toepassing, wordt geen RSD-project <i>Projectverantwoordelijke:</i>		

LEEFMILIEU

1 DeltaLandschap

Dit project heeft tot doel een landschapsstrategie te ontwikkelen voor de Rijn-Schelde Delta. Dit gebied vormt grensoverschrijdend een landschappelijke eenheid, die in het beleid van de partners zijn weerklank moet vinden. Het project is geslaagd als na afronding blijkt dat de waarde van het Rijn-Schelde Deltalandschap nationaal en internationaal (h)erkend wordt en als deze (h)erkenning doorklinkt in de projecten die partners aanpakken. In dit project is een samenhangend landschappelijk perspectief opgemaakt om toekomstige keuzes en beslissingen en hun landschappelijke impact ook in grensoverschrijdend verband af te wegen.

Het thema landschap beperkt zich niet tot 'het buitengebied', maar staat voor het ruimtelijk geheel van natuurlijke, stedelijke, haven- en agrarische landschappen. De relatie tussen natuur en cultuur staat centraal. In 2007 is de derde fase van het project uitgevoerd, waarmee het traject van grensoverschrijdend visievorming is afgerond. Vanaf 2008 richt het project zich op een aantal vervolgacties in het kader van het LandschapsManifest.

Acties 2007	Rekening 2007	Begroet 2007
• 1 workshopbijeenkomst (brede groep betrokkenen) • 1 atelierbijeenkomst (landschapsdeskundigen) • 2 projectgroepbijeenkomsten (projectpartners: 6 provincies en Benelux) • Opstellen LandschapsManifest met alle betrokkenen • Opstellen monitor DeltaLandschap 2007 • Organiseren en samenstellen rondreizende tentoonstelling promotie Delta Atlas: 13 locaties (provincies, steden, havenbedrijf)	RSD-budget: € 202 totaalbudget project beheerd door provincie Zeeland 2006-2008: € 40.000	RSD-budget: € 5000

Resultaat 2007 • Verspreiding Delta Atlas, rondreizende tentoonstelling • Ondertekening LandschapsManifest voor de Rijn-Schelde Delta • Publicatie monitor DeltaLandschap 2007	
<i>Naast het projectbudget dat provincie Zeeland beheert, was voor 2007 een beperkt bedrag gereserveerd voor eventuele kosten voor afronding en opstart vervolgactiviteiten. Deze kosten konden echter voor dit jaar nog geheel gefinancierd worden uit het project</i>	
Geplande acties 2008 • 2de druk LandschapsManifest en Monitor DeltaLandschap • Organisatie 2 thematische werkateliers • Ondersteuning projectinitiatieven in het kader van het LandschapsManifest • Voorbereiding update monitor DeltaLandschap (publicatie 2009)	Begroting 2008 RSD-budget: € 5.000 rest projectbudget beheerd bij provincie Zeeland 2006-2008: € 12.000
<i>Voor 2008 is een beperkt bedrag geraamd. De vervolgactiviteiten zullen samen met het restant projectbudget gefinancierd worden</i>	
Soort project / prioriteit: 2006 - 2007: prioritair project 2008 e.v.: programma kennisactiviteiten, reguliere activiteit Projectverantwoordelijke: 2006 - 2007: Provincie Zeeland 2008 e.v.: RSD-secretariaat	

2 DeltaKust

De projectgroep DeltaKust is een grensoverschrijdende uitwisselingsstructuur waarin de 3 kustprovincies (Zuid-Holland, Zeeland en West-Vlaanderen) met de kustgemeenten samenwerken rond concrete thema's die bijdragen aan duurzaam en geïntegreerd beheer van de kustzone.

Het werkplan 2006-2008 stelt een waaier activiteiten voorop met aandacht voor 4 inhoudelijke thema's:

- Strategie en Beleid: *geïntegreerde kustontwikkeling, duurzaamheidsindicatoren, EU evaluatie m.b.t. ICZM, ...*
- Innovatie: *zwakke schakels, ruimtelijke kwaliteit, ruimtelijke ordening, kusttoerisme, ...*
- Strandmanagement: *kwaliteit stranden, ruimtelijke ordening op het strand, paviljoenen, ...*
- Educatie: *bewustwording risico's, duurzame ontwikkeling, havenontwikkeling, ...*

Acties 2007 • 3 projectgroepvergaderingen ter voorbereiding van de kustactiviteiten • Inhoudelijke en praktische voorbereiding van de activiteiten door het projectsecretariaat West-Vlaanderen • Contacten organisaties natuur- en milieueducatie	Rekening 2007 RSD-budget: € 13.645 totaalprojectbudget beheerd door Provincie West-Vlaanderen 2006-2008: € 60.000	Begroot 2007 RSD-budget: € 13.000
Resultaat 2007 • Bestuurdersexcursie Breskens – Nieuwpoort (innovatie) • Expertenmeeting duurzaam kustbeheer (strategie en beleid) • Workshop tijdens landelijke kustdag (strandmanagement)		
Geplande acties 2008 • Bestuurdersexcursie haven Rotterdam (innovatie) • Studiedag voor gemeentebesturen (strandmanagement) • Bestuurlijk overleg: koers werkplan 2009-2011		Begroting 2008 RSD-budget: € 10.000
<i>Voor 2008 is voor dit project opnieuw een cofinanciering voorzien uit RSD-budget. Deze is iets hoger dan in het oorspronkelijke projectplan DeltaKust, omdat de bestuurdersexcursie uit het programma dit jaar breder getrokken wordt, met als doelgroep alle bij RSD betrokken besturen</i>		
Soort project / prioriteit: Programma kennisactiviteiten Projectverantwoordelijke: Provincie West-Vlaanderen		

3 Cultuurparcours

Doel is door concrete samenwerking in de Delta tussen diverse steden op cultureel en toeristisch gebied het cultureel klimaat te verbeteren. Zowel de verbetering van kennis en kwaliteit door culturele uitwisseling tussen verenigingen en instellingen, als het vergroten van het culturele aanbod voor de inwoners en bezoekers van de aangesloten steden staan voorop.

Enerzijds wordt gestreefd naar verbinding: een zoektocht naar gedeelde identiteit of juist verschillende maar aanvullende culturele kenmerken, met andere woorden: cultuur als doel. Anderzijds, en minstens zo belangrijk, wordt versterking van de economische aantrekkelijkheid van de regio nagestreefd, met aansprekende culturele uitingen als middel.

CultuurParcours wordt opgezet en uitgevoerd als een samenhangend programma van:

- Projecten die zowel in tijd als locatie kunnen worden georganiseerd
- een Culturele Hoofdstructuur, met ankerpunten en onderlinge verbindingen, waarover de projecten kunnen worden uitgezet.

Eind 2006 heeft de gemeente Bergen op Zoom als trekker van dit project een halftime projectleider ingehuurd, voor 1 jaar gefinancierd door een aantal Vlaamse en Nederlandse gemeenten en provincies. Voor 2008 zijn in 2007 een aantal samenwerkingsactiviteiten reeds vergaand voorbereid.

Acties 2007 • gespreksronde individuele projectpartners • 2 werkbijeenkomsten Resultaat 2007 • Startbrochure • Werkplan: voorbereiding samenwerkingsactiviteiten 2008 • Website opgezet (een routeplanner in de Culturele Hoofdstructuur m.m.v. betrokken musea)	Rekening 2007 RSD-budget: € 1.431 totaal projectbudget beheerd door Bergen op Zoom 2006-2008: c.a. € 60.000	Begroot 2007 RSD-budget: € 10.000
---	---	---

In de begroting van 2007 was een zekerheidsstellend bedrag opgenomen van € 10.000. Dit bedrag is in 2007 nauwelijks gebruikt

Geplande acties 2008 • Bestuurlijk samenwerkingsconvenant tussen steden en provincies met onderlinge financieringsafspraken • Amateurkunstenfestival: 'Zingen in de Delta' (c.a. € 25.000) • Beiaardiers event: 'Torens in de Delta' (c.a. € 25.000)	Begroting 2008 RSD-budget: € 5.000
---	--

Voor 2008 is voor eventuele extra kosten voor de opstart van activiteiten en management nog een beperkt bedrag opgenomen

Soort project / prioriteit: Programma kennisactiviteiten

Projectverantwoordelijke: Gemeente Bergen op Zoom

4 DeltaNet (Interreg IVC)

DeltaNet betreft een Europees project in het kader van interregionale samenwerking.

Het project kent 9 partners; behalve RSD (België en Nederland) zijn het partners uit Polen, Duitsland, Verenigd Koninkrijk, Portugal, Spanje en Roemenië.

De Europese deltagebieden delen vele gelijkaardige kenmerken, problemen en uitdagingen. De delta- en estuariumgebieden zijn hoekstenen van een duurzame ruimteontwikkeling in een verenigd Europa, waar de bevolking en de economie zich concentreren; waar de natuurlijke en culturele erfgoedwaarden hoog zijn en waar de belangrijke uitdagingen met betrekking tot veiligheid (waterbalans) van toekomstig belang zijn.

De belangrijkste doelstelling van DeltaNet is een leer- en beleidsnetwerk van Europese deltagebieden op te zetten. Dit netwerk zal verschillende delta's in termen van zowel geografie als bestuur behandelen. Dit zal concrete vergelijkende analyses en de extrapolatie van toepasbare inzichten en resultaten verzekeren. De uiteenlopende verantwoordelijkheden per gebied van overheden en diverse instanties bieden een verscheidenheid aan uitdagingen.

De verwachte directe resultaten van het DeltaNet project zijn:

- bijeenbrengen en verbetering van kennis en ervaringen
- nieuwe instrumenten voor duurzaam bestuur van de deltagebieden in Europa
- grotere bewustwording van bedreigingen en kansen van delta's op verschillende beleidsniveaus, onder de bevolking en andere "stakeholders" van de deltagebieden

Het projectvoorstel voor dit Interreg-project is ingediend. De voorziene projecttermijn is 2009-2011/2012.

Acties 2007 • opstellen projectaanvraag in nauwe correspondentie met de Europese partners • bijeenkomsten in Bristol (UK) en Tulcea (RO)	Rekening 2007 RSD-budget: € - 5.695	Begroot 2007 RSD-budget: € 15.000
Resultaat 2007 • projectaanvraag en cofinancieringverklaringen van de partners		
<i>In 2007 heeft een correctieboeking uit 2006 plaatsgevonden, daarnaast is het voor 2007 geraamde bedrag nog niet besteed omdat de Europese commissie de indiening van Interreg IVC projectaanvragen in 2007 verlaat heeft tot begin 2008. Eerste substantiële uitgaven en voorfinancieringen zullen dus pas eind 2008 plaatsvinden</i>		
Geplande acties 2008 • indiening projectvoorstel • voorbereidende activiteiten najaar 2008		Begroting 2008 RSD-budget: € 20.000
Het totale projectbudget over 3 jaar bedraagt € 1.286.350, waarvan €1.003.822,50 ERDF subsidie Formeel is prov. Oost-Vlaanderen in naam van RSD de leadpartner, zij beheert ook het budget en staat in voor de voorfinanciering		
<i>Soort project / prioriteit:</i> Programma kennisactiviteiten <i>Projectverantwoordelijke:</i> RSD-secretariaat / Provincie Oost-Vlaanderen		

ECONOMIE

1 Delta-GIS

Doel is grensoverschrijdende afstemming van promotie van bedrijventerreinen in de Rijn-Schelde Delta. Binnen dit project is een gemeenschappelijke GIS-databank voor de in het RSD-gebied gelegen beschikbare bedrijventerreinen gemaakt. De databank van 2001 is als een tweetalige portaalsite raadpleegbaar: www.mainportdelta.eu. Deze internettoepassing is een belangrijk promotie-instrument voor de RSD-regio. De databank bevat gegevens over bedrijventerreinen, geplaatst in een ruimtelijke, infrastructurele en socio-economische context. De site is al geruime tijd aan renovatie toe. Belangrijk (financieel) element daarin is de beschikbaarheid van een grensoverschrijdende actuele topografische ondergrond. Onderdeel van dit promotioneel instrument is een interactieve kaart met alle beschikbare bedrijventerreinen in de Delta.

In 2006 is overleg gestart met het Nederlands Kadaster en het Belgisch NGI over vergelijkbare abonnementen met koppelbare bestanden met als doel daadwerkelijk één kaart te maken, met een abonnement voor updates van de onderdelen. Dit is ook zeer gewenst en bruikbaar voor andere projectwerkingen. Opvolgend zal gewerkt kunnen worden aan de interactieve kaart voor met name de grote bedrijventerreinen.

Activiteiten en resultaten 2007 • Overleg en verkenning met Kadaster en Nationaal Geografisch Instituut afgerond. • Cartografisch werk koppeling software en data	Rekening 2007 RSD-budget: € 5.118	Begroet 2007 RSD-budget: € 15.000
<i>Door het langer duren van overleg en verkenning is feitelijke start vertraagd, waardoor alleen voorbereidende werkzaamheden verricht zijn en budget slechts deels benut in 2007</i>		
Geplande acties 2008 Opbouw van geheel nieuwe versie site www.mainportdelta.eu (oude is gedateerd en deels gecrasht) met interactieve toepassing van de grensoverschrijdende topografische kaart (en daaraan gekoppelde data)		Begroting 2008 RSD-budget: € 55.000
<i>Eerste presentatie voorzien in Stuurgroep mei 2008</i>		
Soort project / prioriteit: Prioritair project (prioriteit 2) Projectverantwoordelijke: RSD-secretariaat / Provincie Antwerpen bestuurlijk		

2 DeltaHavens

Doel is samenwerking tussen de zeehavens van de Delta en het ontwikkelen van een grensoverschrijdend Havenplatform.

In het reguliere havenoverleg zijn de Deltazeehavens vertegenwoordigd. In dit overleg worden actuele acties gepland, zoals:

- Kennis- en ervaringsuitwisseling door inrichten expertenmeetings (voortschrijdend)
- Concrete samenwerkingsprojecten

Op bestuurlijk en directieniveau (alle 6 de gouverneurs en commissarissen van de provincies en de CEO's zeehavens) zijn vanaf 2007 een aantal bijeenkomsten gehouden met als doel een economische agenda voor de samenwerking op te stellen.

Acties 2007: • 1 ambtelijke bijeenkomst havenoverleg • 2 bijeenkomsten op bestuurlijk en directieniveau provincies en zeehavens: economische agenda voor de samenwerking Resultaat 2007 • 1 bijeenkomst tussen de zeehavens en de betrokken administraties en ministeries over de fijnstof problematiek en klimaatbeleid. • 1 seminar over Havens en Onderwijs	Rekening 2007 RSD-budget: € 1.945	Begroot 2007 RSD-budget: € 10.000
<i>Eerder is de afspraak ambtelijk gemaakt te komen tot een nieuwe gemeenschappelijke uitgave van de Deltatribune in 2007. In het bestuurlijk overleg met de zeehavens zijn echter andere prioriteiten bepaald. Hierdoor is in 2007 minder besteed, maar zal in 2008 vooral bij de mobiliteitsprojecten een aanzienlijk hogere investering gevraagd worden</i>		
Geplande acties 2008 • vervolgbijeenkomsten op bestuurlijk en directieniveau provincies en zeehavens • uitwerking mobiliteitsprojecten (zie elders)	Begroting 2008 RSD-budget: € 5.000	
<i>Voor ondersteunende werkzaamheden is in de begroting 2008 een beperkt budget opgenomen</i>		
Soort project / prioriteit: Programma kennisactiviteiten wordt mogelijk regulier periodiek bestuurlijk overleg Projectverantwoordelijke: RSD-secretariaat / covoorzitters		

3 Delta-China II

Dit projectinitiatief uit het havenoverleg verkeerde in 2007 nog in de verkennende fase. Behalve verkennende gesprekken, is geen concreet projectvoorstel ontwikkeld. In 2007 zijn bijgevolg geen gelden hiervoor besteed. Voor 2008 zijn ook geen gelden begroot.

Inleiding	A1
Inhoud van de Samenwerking	
Voorgeschiedenis	A2
Veranderende omgeving	A2
Ambitie en doel	A3
Uitgangspunten	A4
Samenwerkingsagenda	
Actuele speerpunten in het programma	A5
Programma voor de langere termijn	A6
Middelen	A7
Periode en werking	A8
De Samenwerkingsorganisatie	
De partners	A8
De organisatie	A9
De financiën	A10
Het akkoord	A12

INLEIDING

In 1995 ontstond het initiatief tot oprichting van het *Rijn-Schelde Delta Samenwerkingsproject*. Dit gebeurde vanuit de overtuiging dat er in beginsel veel is dat de inwoners van de Delta bindt. Op 17 mei 1999 ondertekenden tal van organisaties in Brugge het Delta-Akkoord. Doel was om dit samenwerkingsproject te bestendigen in een meer duurzame organisatie. Op grond van dit akkoord functioneert sindsdien de *Rijn-Schelde Delta Samenwerkingsorganisatie*.

Dit eerste akkoord kent een looptijd tot 2006; in deze periode heeft de samenwerking een ontwikkeling doorgemaakt, waardoor het ook inhoudelijk gewenst is dit akkoord te actualiseren. Het resultaat is een tweede Delta-Akkoord. Dit geldt voor de periode van 1 januari 2006 tot en met het jaar 2011.

INHOUD VAN DE SAMENWERKING

Voorgeschiedenis

In de werking van het eerste akkoord lag de nadruk op het onderkennen van kansen om in een gezamenlijk optreden aan nieuwe ontwikkelingen deel te nemen die verband hielden met het vinden van de optimale balans voor een geïntegreerde duurzame ontwikkeling van de Delta. Een goede onderlinge verstandhouding tussen bestuurders en nadere actoren in de delta is daarbij van wezenlijk belang. Hierin ligt immers de basis van de Samenwerkingsorganisatie.

De Rijn-Schelde Delta Samenwerkingsorganisatie is vooral een ontmoetingspunt van verantwoordelijken, die ieder voor zich gelegitimeerd zijn door de organisaties die zij vertegenwoordigen. Aan de afspiegeling van deze organisaties ontleent de Rijn-Schelde Delta Samenwerkingsorganisatie kracht. Het is de wens om gezamenlijk meer tot stand te brengen dan iedere deelnemende organisatie afzonderlijk. De partners streven op zo veel mogelijk gebieden naar resultaten, die zonder samenspraak niet, of niet optimaal, tot stand zouden zijn gekomen.

Veranderende omgeving

Naarmate de mondialisering toeneemt en de betekenis van Europa groeit, wordt het ook noodzakelijker dat besturen in samenhangende grensgebieden beleid afstemmen en samenwerken. Ook vanwege de toenemende Europese regelgeving en de mondialisering van de economie wordt het voor de eigen dossiers van de partners noodzakelijk om meer aandacht te hebben voor afstemming en netwerking op een hoger schaalniveau. De activiteiten van de afzonderlijke partners kunnen aan effectiviteit winnen en vertraging kan bij de uitvoering voorkomen worden, wanneer in beleid en plannen meer aandacht aan de Europese bestuurslaag besteed wordt. Grensoverschrijdend biedt de RSD – inhoudelijk en territoriaal – uitgelezen mogelijkheden om een noodzakelijke eenduidige identiteit en samenhang in Europa en op wereldschaal te presenteren.

Dit gebeurt binnen de samenwerking ongeacht ieders hiërarchische bevoegdheden in de reguliere besluitvormingsprocessen of posities in het maatschappelijke veld.

Ambitie en doel

De Rijn-Schelde Delta samenwerking zelf heeft zich de afgelopen jaren ontwikkeld tot een volwassen organisatie. Dit tweede Delta-Akkoord gaat dan ook verder dan het onderkennen van kansen. Het heeft de

*ambitie om te werken aan afstemming, keuzes en visievorming voor de ganse delta. Resultaatgericht en uitmon-
dend in concrete plannen en activiteiten.*

De Rijn-Schelde Delta Samenwerkingsorganisatie streeft ernaar haar ambitie te verwezenlijken door wer-
kende weg verbanden te leggen en te verstevigen tussen bestuurders en andere actoren uit de Delta. Het
ontwikkelen en onderhouden van het bestuurlijk en professioneel netwerk op zichzelf is een belangrijk doel
van de samenwerking.

De RSD Stuurgroep is het gemeenschappelijk overlegorgaan in een niet-juridisch beperkende omgeving
als antwoord op de gefragmenteerde verantwoordelijkheden in de grensoverschrijdende regio. Deze
Stuurgroep richt zich op afstemmingsvraagstukken, actuele ontwikkelingen en bestuurlijke visies.
Het operationeel projectniveau is daarbij een middel dat zich primair richt op een geïntegreerde gebieds-
gerichte benadering. Deze projecten worden gerealiseerd op een creatieve interactieve werkwijze met de
partners en waar mogelijk ook met kennisinstituten; een professioneel kwalitatief hoge standaard is daarbij
het doel.

De Rijn-Schelde Delta Samenwerkingsorganisatie wil een organisatie zijn die kansen biedt aan bestuurders
en andere publieke en private actoren in de Delta ter stimulering van een optimale balans voor woon-, werk-
en leefmilieu in de Delta.

Samenwerken geschiedt langs de krachtlijnen economie, mobiliteit en leefmilieu. Op deze wijze wil RSD de
vitaliteit van deze bij uitstek economisch en natuurlijk samenhangende regio versterken.

Samenwerken binnen RSD betekent werken aan bestuurlijke en projectmatige beleidsvoorbereidende
afstemming en geïntegreerde visievorming door het realiseren van concrete projecten. De samenwerking
richt zich op structuurverstrekkende samenhang van de Delta.

Dit biedt de partners enerzijds de mogelijkheid hun eigen beleid en activiteiten te plaatsen in een groter
ruimtelijk functioneel samenhangende structuur, anderzijds biedt het perspectief de regio te verankeren in
het groter Europa. Ondermeer door het te gebruiken als regionale onderbouwing voor structuurfondsen.

Positiebepaling van de RSD regio in Europa

Aan het einde van deze samenwerkingsperiode moet:

- het netwerk Rijn-Schelde Delta bekend zijn bij alle publieke en alle grote private en maatschappelijke
organisaties, werkzaam in de delta;

- de Stuurgroep zich bewezen hebben als hét regionale platform voor de delta inzake economie, mobiliteit en leefmilieu;
- het totaal van de resultaten – van concrete samenwerkingsactiviteiten tezamen – een geïntegreerde samenhang van economie, mobiliteit en leefmilieu voor de delta kunnen waarborgen.
- het beeld van delta op Europees en mondiaal schaalniveau op begrip gebracht zijn.

Om dit doel te verwezenlijken streven de partners ernaar om een netwerk te onderhouden tussen relevante organisaties en de vertegenwoordigers daarvan en door het uitvoeren van activiteiten die het gebied ten goede komen.

Een praktische, projectmatige samenwerking staat voorop.

Uitgangspunten

Uitgangspunten bij het werk van de Rijn-Schelde Delta Samenwerkingsorganisatie zijn stimulering van samenwerking op basis van bestaande activiteiten en de ontwikkeling van initiatieven op basis van inzichten en belangen van de partners. De Rijn-Schelde Delta Samenwerkingsorganisatie is subsidiair aan in de Delta werkzame organisaties en aan de daaruit voortkomende activiteiten. Bovendien wil RSD haar resultaten en initiatieven presenteren, dan wel op de agenda plaatsen van andere fora.

Flexibiliteit is norm, ook tussen partners onderling.

De door het *Rijn-Schelde Delta Samenwerkingsproject* in juli 1998 uitgebrachte nota *Delta-Perspectief* en de uitkomsten van de samenwerkingsresultaten in de *Rijn-Schelde Delta Samenwerkingsorganisatie* sindsdien, vormen de leidraad voor het ontplooiën van activiteiten. Wat betreft de situatie eind 2005 gaat het om de resultaten van het RoBrAnt+ project (2005), de conclusies uit de tussenevaluatie (2003) en hetgeen in de *Positiebepaling RSD* (2005) vermeld staat. In de periode van dit tweede Delta-Akkoord is een nieuw Delta-Perspectief voorzien. Dit moet leiden tot meerjarige afspraken.

Dit akkoord biedt alleen het kader waarbinnen samengewerkt wordt; het zijn de partners zelf die inhoud geven aan de ambitie van de samenwerking en ook per activiteit zelf het ambitieniveau kunnen bepalen.

SAMENWERKINGSAGENDA

Actuele speerpunten

De samenwerking richt zich met name op de thema's: economie, mobiliteit en leefmilieu. Voor de eerst komende jaren betekent dit voor de projectmatige werking:

Economie

Versterking van de economische samenhang en afstemming.

- Het project: Economische Clusters (gestart 2005) wordt in 2006 verder uitgewerkt en leidt tot concrete plannen en vervolgprojecten voor de komende jaren. Deze activiteiten worden het resultaat van samenwerking van bedrijven zelf, dan wel het resultaat van samenwerking tussen bedrijfsleven en overheden.
- In het Havenoverleg zal op reguliere basis verder gewerkt worden aan kennisuitwisseling, gemeenschappelijke belangen en problematieken, uitmondend in ondermeer samenwerkingsprojecten.

Mobiliteit

- In vervolg op de resultaten van het project RoBrAnt+ in 2005, zal in 2006 gestart worden met de jaarlijkse monitoring van alle relevante concrete ontwikkelingen en plannen betreffende de verkeers- en vervoersstromen en infrastructuur (systematische actualisering Quick Scan RoBrAnt+).
- In 2006 zal een grensoverschrijdend – periodiek te actualiseren – databestand van de verkeers- en vervoersstromen in de delta opgesteld worden.
- In 2007 en 2008 zal dit bestand verder ontwikkeld kunnen worden tot een grensoverschrijdend verkeersmodel.
- Mogelijk zullen op grond van de bestuurlijke discussie over RoBrAnt+ meer acties volgen.

Leefmilieu

- Het project DeltaLandschap zal in 2006 resulteren in een Delta-Atlas met een quick scan van beleidsvisies, plannen en knelpunten aan de hand waarvan een grensoverschrijdend landschapsbeeld vormgegeven wordt. Vanaf 2007 zullen concrete vervolgacties plaatsvinden. Verder wordt een periodieke monitoring van de quick scan opgesteld.
- Vooral in deltagebieden staan intensieve economische (havengebonden) ontwikkelingen, stedelijke druk en de zorg voor natuur en landschap vaak op gespannen voet. RSD is in 2004 gestart met het opzetten van Europese samenwerking tussen soortgelijke estuariene gebieden. In 2007 zal dit Europees project DeltaNet starten met een looptijd van enkele jaren.

- Voor de periode tot 2007 vinden de samenwerkingsactiviteiten voor de Deltakust vooral plaats in het Europees project Sail (Interreg 3B). Tegen het eind van dit project wordt gezien of er op grond van concrete onderwerpen nieuwe activiteiten vormgegeven kunnen worden.
- In het kader van het project CultuurParcours wordt vooral op stedelijk niveau structurele samenwerking opgezet tussen overheden en private organisaties. Uitwisseling, promotie, publiekswerving en uitstraling van uitvoeringsprojecten staan als reguliere activiteiten gepland. Een permanent coördinatiepunt zal naar verwachting vanaf 2006 functioneel zijn. Een pilotproject vindt van 2006 t/m 2008 plaats tussen Brugge en Bergen op Zoom.

Programma voor de langere termijn

Met de hiervoor uitgeschreven acties voor de korte termijn en de drie krachtlijnen of thema's, wordt in feite het instrumentarium gemaakt om voor de langere termijn gestructureerd te werken aan beleidsvoorbereidende afstemming, monitoring, visievorming en concrete plannen.

De noodzakelijk toenemende aandacht voor de positiebepaling van de Rijn-Schelde Delta als een samenhangende ruimtelijke en economische regio in het opschalend Europees en mondiaal krachtenveld zal op termijn een belangrijk duurzaam doel vormen. De zorg voor de concurrentiepositie van de 8 zeehavens op de Europese en wereldschaal versterken deze aandacht. Dit, in de wetenschap dat RSD start bij een goed economisch investeringsmilieu voor het bedrijfsleven; leefmilieu en mobiliteit zijn hierbij randvoorwaarden onder primaire verantwoordelijkheid van de overheden.

Eenzijds vraagt dit om alle kansen en wensen voortdurend een plaats te bieden in een wervend samenhangend perspectief voor de gehele regio dat meerwaarde oplevert voor partners. Dit betekent geïntegreerd (al dan niet projectmatig) onderzoek, visievorming en bestuurlijk overleg tussen de verantwoordelijken binnen de Delta. Anderzijds vraagt een evenwichtige samenhangende ontwikkeling van de Delta om analyse en specifieke vormgeving van deze ontwikkeling in vergelijking met concurrerende regio's in Europa.

Op grond van de voortschrijdende resultaten van de vermelde samenwerkingsprojecten zal eind 2006 gestart worden met de opmaak van een **nieuw Delta-Perspectief**.

Daarin worden de visies en keuzes uit de projecten verwerkt tot een ruimtelijk en functioneel samenhangend geïntegreerd structuurbeeld voor de langere termijn; bruikbaar voor meerjarige afspraken met de partners. Met dit Perspectief (gereed 2007/08) zullen de partners beter in staat zijn vanuit de inhoudelijke samenhang en afstemming op de schaal van de Delta hun eigen beleid te plaatsen, te beargumenteren,

vorm te geven en uit te voeren. Dit perspectief legt ook een basis voor positiebepaling van de regio in Europa.

Op termijn is het wellicht mogelijk op grond van dit perspectief een gezamenlijke investeringsagenda te formuleren. In eerste aanleg zal afstemming op zichzelf al veel desinvesteringen kunnen voorkomen.

Middelen

Communicatie

- onderhouden bestuurlijk en ambtelijk / professioneel netwerk;
- websites, publicaties, workshops, bijeenkomsten en excursies;
- plaatsen van initiatieven en samenwerkingsresultaten en initiatieven op de agenda van andere fora.

Projecten

voor de drie dimensies economie, mobiliteit en leefmilieu.

De projecten zullen steeds moeten voldoen aan de volgende criteria:

- relatie met de Delta
- grensoverstijgend in de effecten ervan
- gedragen door tenminste een van de partners vertegenwoordigd in de stuurgroep, en voldoen aan de bestuurlijke uitgangspunten als subsidiariteit, complementariteit en gerichtheid op synergie.

Jaarlijkse manifestatie

Deze zogenaamde Deltadagen staan in het kader van actuele thema's. Verder worden er resultaten of initiatieven gepresenteerd die een belangrijke bijdrage leveren aan de doelstelling van de Rijn-Schelde Delta Samenwerking.

Periode en werking

Na een eerste oriënterende fase van drie jaar (1997 tot en met 1999) en de eerste daadwerkelijk functionerende periode van overeenkomst (2000 tot en met 2005) gaat nu de tweede periode in van 1 januari 2006 tot en met 31 december 2011.

Tegen het einde van deze 6 jaar wordt de samenwerking geëvalueerd met besluiten van de Stuurgroep over eventuele structurele aanpassingen op inhoud, werkwijze en het continueren. Jaarlijks wordt vervolgens steeds het programma voor een korte (3 jr.) en voor middellange termijn (5-10 jr.) geactualiseerd.

Deze programma's worden gemaakt naast de gebruikelijke jaarlijkse gedetailleerde activiteitenplannen.

Hierin is ook de begroting van dat jaar en de rekening en jaarverslag van het voorgaande jaar opgenomen.

DE SAMENWERKINGSORGANISATIE

De partners

De RSD samenwerking kenmerkt zich door deelname van zowel publieke als private partners uit alle lagen van de publieke besluitvorming en de maatschappij.

RSD is een open netwerk met partners in de delta van Rijn, Maas en Schelde; globaal begrensd door de grootstedelijke agglomeraties van Rotterdam, Dordrecht, Breda, Antwerpen, Gent, Brugge en Oostende en de kustlijn

Per 1 januari 2006 wordt deelgenomen door:

(partners zoals vermeld nog onder voorbehoud)

- de Benelux Economische Unie;
- het Vlaams Gewest;
- de Nederlandse Rijksoverheid (projectgewijs);
- de provincies West-Vlaanderen, Oost-Vlaanderen, Antwerpen, Zeeland, Noord-Brabant, Zuid-Holland;
- de stadsregio's Rotterdam en Drechtsteden;
- de steden / gemeenten Antwerpen, Bergen op Zoom, Breda, Brugge, Dordrecht, Etten-Leur, Gent, Middelburg, Oostende, Oosterhout, Roosendaal, Rotterdam, Terneuzen, Vlissingen;
- de Kamers van Koophandel van Zeeland, West-Brabant, Oost-Vlaanderen en West-Vlaanderen, Rotterdam, Antwerpen en de bedrijfsverenigingen Deltalinqs en Alfaport;
- de havenbesturen van Antwerpen, Dordrecht, Gent, Moerdijk, Oostende, Rotterdam, Zeeland Seaports en Zeebrugge;
- de natuur- en milieuorganisaties: Bond Beter Leefmilieu, Natuurpunt, Nederlandse Milieufederaties.

De organisatie

De samenwerking wordt bepaald door de vertegenwoordigers van de partners in de Stuurgroep. Zij worden geacht vanwege hun organisaties of koepels ten volle gelegitimeerd te zijn. De structuur van de Rijn-Schelde Delta Samenwerkingsorganisatie is met nadruk transparant van aard.

Er zijn vijf geledingen:

Stuurgroep

bestaande uit bestuurlijke vertegenwoordigers van alle participerende partners. Zij wijzen de covoorzitters aan. Thans zijn dat de Commissaris van de Koningin van Noord-Brabant en de Gouverneur van Oost-Vlaanderen. De voorzitters zijn verantwoordelijk voor het goed functioneren van de stuurgroep, kerngroep, begeleidingsgroep en management.

De Stuurgroep komt ten minste tweemaal per jaar bijeen.

De Stuurgroep is gericht op plenaire besluitvorming, in principe op basis van consensus.

Praktisch gezien zijn naast de leden van de Stuurgroep bij de vergaderingen ook aanwezig: de leden van de kerngroep en het secretariaat en vertegenwoordigers van het corps diplomatiek van Nederland, België en Vlaanderen.

De voorzitters voorzien uit hun organisatie de stuurgroep in co-secretarissen. Deze co-secretarissen zitten de ondersteunende begeleidingsgroep en kerngroep voor.

Kerngroep

bestaande uit vertegenwoordigers van de zes provincies, de gezamenlijke kamers van Koophandel, de twee grootste havens en de Benelux Economische Unie. De kerngroep geeft samen met de Deltamanager leiding aan de voortgang van de samenwerkingsactiviteiten, coördineert de uitvoering en bereidt de besluiten voor de Stuurgroep voor.

Begeleidingsgroep

bestaande uit vertegenwoordigers van de partners ter ondersteuning van de stuurgroepleden, dan wel actief binnen de werking van de samenwerking. Taak: een klankbord vormen ter voorbereiding van de besluitvorming in de stuurgroep. Hier vinden vooral onderlinge informatieverstrekking, opinievorming en uitwisseling van standpunten plaats.

Projectgroepen

deze zijn ingesteld door de Stuurgroep en staan onder leiding van één lid van de Stuurgroep, waar mogelijk twee (uit beide landen één).

Deltamanager

de dagelijkse manager van de Samenwerkingsorganisatie. Taken: algehele coördinatie van voorbereiding en uitvoering van activiteiten; verzorging interne en externe communicatie. Hij geeft leiding aan het secretariaat en adviseurs.

Dit secretariaat kent in personele zin principieel een beperkte omvang en steunt in belangrijke mate op de inzet van de partners.

De financiën

De financiën van de samenwerking worden beheerd door de provincie Noord-Brabant.

Deze is ook verantwoordelijk.

De Samenwerkingsorganisatie kent algemene inkomsten en projectinkomsten.

De Vlaamse partners en de Nederlandse partners dragen jaarlijks ieder voor de helft bij in de algemene inkomsten. Dit gebeurt volgens een vooraf afgesproken jaarlijkse bijdrage per partner. Deze wordt jaarlijks geïndexeerd met een grensoverschrijdend gemiddelde van de CPI index (Consumer Price Index voor de dienstensector).

Uit de algemene inkomsten worden bekostigd:

- het management van de Delta organisatie (personele en huishoudelijke kosten);
- de communicatie;
- de kosten voor, door de stuurgroep goedgekeurde, initiatieflasten van startende projecten en bijdragen aan activiteiten;
- enkele generieke projecten, w.o. de herziening van het Delta-Perspectief.

De partners in de diverse projecten delen gezamenlijk in de kosten van de door hen contractueel gedragen projecten. Deze projectbudgetten worden in beginsel beheerd door de aangewezen trekker van het afzonderlijke project. Het streven is erop gericht om waar mogelijk ondersteuning door anderen te verkrijgen, bijvoorbeeld vanuit de Europese Unie.

Onder projectinkomsten worden gelden verstaan die de – voor een project verantwoordelijke – partner eventueel kan inbrengen in de RSD-begroting ter realisering van een samenwerkingsproject door het secretariaat.

De medewerkers van het secretariaat zijn in dienst bij een van de partners. Hun salarissen worden vanuit het RSD-budget door de provincie Noord-Brabant aan de partners betaald. De provincie Noord-Brabant dan wel de provincie Oost-Vlaanderen zijn de formele instanties die in voorkomend geval in rechte treden voor het secretariaat van de RSD-samenwerking.

Externe consultants, adviesbureaus en adviseurs worden ingeschakeld nadat zij vooraf een offerte en prijsopgave voor hun te leveren diensten ingediend hebben bij het secretariaat. Deze diensten vallen onder de gebruikelijke aanbestedingsvoorwaarden van de voor de samenwerkingsorganisatie in rechte optredende provincie.

Het akkoord

Onderstaande partners willen actief de samenwerking voortzetten in de Rijn-Schelde Delta zoals hier beschreven. Na ondertekening op 30 november zal ieder der ondertekenaars zich inspannen om tot ratificering te komen van dit akkoord, zodanig dat de continuering van de samenwerking voor de nieuwe termijn ook na 1 januari 2006 wordt gewaarborgd.

Anderen in de Delta worden uitgenodigd deel te nemen in dit akkoord.

mevrouw J.R.H. Maij-Weggen

*Commissaris v.d. Koningin Provincie Noord-Brabant
Voorzitter Stuurgroep Rijn-Schelde Delta*

de heer A. Denys

*Gouverneur van de Provincie Oost-Vlaanderen
Voorzitter Stuurgroep Rijn-Schelde Delta*

de heer D. van Mechelen

Minister Vlaams Gewest

mevrouw M. Boydens

Schepen Stad Brugge

de heer B. Bronders

Schepen Stad Oostende

~~Handwritten mark~~

Brup

Handwritten mark

Handwritten mark

Handwritten mark

de heer H.W.J. de Bruijn

Havenbedrijf Rotterdam

de heer H. Bruyninckx

Voorzitter Bond Beter Leefmilieu

de heer M. De Buck

Gedeputeerde Provincie oost-Vlaanderen

de heer J. Coens

*Voorzitter/gedelegeerd bestuurder
Havenbedrijf Zeebrugge*

de heer R. De Meyer

gedelegeerd bestuurder Alfaport

Ally

Andrew

[Signature]

[Signature]

BH ——— r

de heer L.A. van Gelder

Voorzitter Kamer van Koophandel Zeeland

de heer F. Geudens

Gedeputeerde Provincie Antwerpen

de heer P. Van Gheluwe

Gedeputeerde Provincie West-Vlaanderen

de heer F.D. van Heijningen

Gedeputeerde Provincie Zuid-Holland

de heer B.M.J. Hennekam

Secretaris-Generaal Benelux Economische Unie

Pa Pa

Adrian.

g

Chauk

A

de heer E.J. Janse de Jonge
Gedeputeerde Provincie Noord-Brabant

de heer P. Janssens
Burgemeester Stad Antwerpen

de heer J. Vande Lanotte
voorzitter / gedelegeerd bestuurder
Havenbedrijf Oostende

de heer C.A. van Loon
Plv. voorzitter Kamer van Koophandel West-Brabant

de heer F.J. van den Oever
Wethouder Havenbedrijf Dordrecht

Handwritten signature or scribble.

Handwritten signature or scribble.

Handwritten signature or scribble.

Handwritten signature or scribble.

Handwritten signature or scribble.

de heer I.W. Opstelten

*Burgemeester Stad Rotterdam
Voorzitter Stadsregio Rotterdam*

mevrouw M. le Roy

Gedeputeerde / Voorzitter Zeeland-Seaports

de heer A.S. Scholten

Burgemeester Zwijndrecht, namens De Drechtsteden

mevrouw K. Temmerman

Schepen Stad Gent

de heer D. Termont

Schepen / Voorzitter Havenbedrijf Gent

A stylized handwritten signature with a large, sweeping loop and a long, horizontal stroke extending to the right.

A handwritten signature featuring a large, circular loop that encloses a smaller, more complex shape, followed by a long, horizontal stroke.

A handwritten signature with a series of connected, wavy, horizontal strokes, giving it a rhythmic, undulating appearance.

A handwritten signature with a bold, vertical stroke that curves into a series of loops, ending with a long, horizontal stroke.

A handwritten signature with a series of connected, wavy, horizontal strokes, similar to the one above it, but with a slightly different rhythm.

de heer U. Uyterwijk

Directeur Havenschap Moerdijk

de heer P.A.C.M. v.d. Velden

Burgemeester Stad Breda

de heer J.P. Verschueren

Havenbedrijf Antwerpen

de heer H. van Waveren

Gedeputeerde Provincie Zeeland

de heer P.C.E. van Wijmen

Voorzitter Delta Overleg

VASTSTELLINGEN EN UITDAGINGEN

Vaststellingen - Globaal

Naast concurrentie is de onderlinge samenwerking tussen de zeehavens zélf groeiend. Dit geldt ook grensoverschrijdend en nationaal tussen de territoriale overheden in de RSD-regio; in onderscheiden en wisselende allianties.

Er is een blijvende toenemende impact van de wereldmarkt op de regionale economie en meer specifiek van ontwikkelingen a.g.v. mondiale transportketens in zeehavens en hun directe achterland.

De ruimtelijke expansie van de zeehavens blijft groeien; de druk op schaarse ruimte en mobiliteit neemt alsmaar toe.

Bestaande sturende bestuurlijke allianties zijn in het huidige internationaal en globaliserend landschap nog steeds traditioneel nationaal georiënteerd.

De (ontwikkelings-)kansen en bedreigingen concurreren intussen op Europese en globale schaal.

Bestuurlijke grensoverschrijdende synergie en regie, gebaseerd op de vanzelfsprekende functionele en ruimtelijke samenhang van RSD, als een regio die er Europees en mondiaal toe doet, is nauwelijks aanwezig.

Uitdagingen - Regionaal

De RSD-samenwerking:

- een grensoverschrijdend bestuurlijk bottom-up overlegplatform en netwerk met diverse actoren en sectoren »» valoriseren
- rijk aan ervaring en kennis door projectmatige aanpak »» continueren
- impact resultaten is te vrijblijvend, engagement partners intentioneel en lokaal »» mobiliseren
- mist krachtig en slagvaardig bestuur & organisatie »» optimaliseren
- nood aan duidelijke relatie/engagementen tussen alle overheden & partners »» verankeren
- nood aan een efficiënt en gemandateerd grensoverschrijdend bestuur en besluitvormingsproces »» RSD toekomstig aanspreekpunt voor hele regio »» organiseren

Conclusie:

- In het internationaal globaliserend landschap is een effectieve geïntegreerde grensoverschrijdende visie met een operationele regie vereist die wordt gedragen door alle overheden tezamen met de sectoren (i.h.b. havens) en actoren in de RSD-regio.
- Visie en aanpak focussen op duurzame synergie met het oog op een optimale ontwikkeling van de economie (met havens als centrale motor) en gediversifieerde leefmilieus.
- Versterken van leefkwaliteiten én van competitieve internationale concurrentiepositie.
- RSD zowel in relatie tot Noord Frankrijk en NordRhein Westfalen, NW Europa, geheel EU, als Globaal presenteren.

Ambitie & Visie

RSD is (of 'wordt' in 2020) de grootste haven in een uniek en gediversifieerd deltalandschap(park) ter wereld

ORGANISATIE

De RSD samenwerking wordt bestuurlijk georganiseerd rond een tweetal strategie netwerken en de Stuurgroep RSD. De Stuurgroep blijft het centrale platform voor de regie van de samenwerking. Het operationeel netwerk bestaat uit de werk- of stuurgroepen voor de projecten, de ambtelijke kerngroep en de begeleidingsgroep.

1 Strategie netwerken

taak De haven economie en de nieuwe economie grensoverschrijdend randvoorwaardelijk aansturen, inclusief thema's als ruimtegebruik, landschap, mobiliteit en infrastructuur en externe oriëntatie RSD

samenstelling RSD geledingen met mandaten voor daadkrachtige aansturing vanuit een duurzame RSD visie:

- De gemandateerde vertegenwoordigers van de provincies en het Vlaams Gewest komen circa 4 x per jaar bijeen om de agenda van RSD inhoud te geven, onderlinge bestuurlijke afspraken te maken en besluiten uit de Stuurgroep te voorzien van een bestuurlijke strategie.
(het Dagelijks bestuur)
- De Gouverneurs, Commissarissen der Koningin en CEO's van de zeehavens komen 2x per jaar bijeen om afspraken te maken over onderwerpen relevant voor de haven economie, en over andere zaken van RSD voor zover deze zaken (bij)sturing c.q. ondersteuning behoeven. Bij dit overleg zijn ook waarnemers van de beide Regeringen en de SG Benelux aanwezig.

(het RSD Overleg Zeehavens)

2 Regie netwerk

taak Brede bestuurlijk-maatschappelijke regie, gefocust op drieluik werkterrein: economie, mobiliteit en R.O. op strategisch en hoog bestuurlijk niveau.

samenstelling Alle partners van de RSD Samenwerking. Het ambtelijk/professioneel niveau moet binnen de samenwerking nadrukkelijker hiervan gescheiden worden, zodat dit nog meer een bestuurlijk platform wordt.

(De huidige Stuurgroep RSD, die zoals altijd 2 maal per jaar bijeenkomt.)

3 Operationeel netwerk

taak De organisatie (partners en RSD-management) produceert activiteiten c.q. projectresultaten die van waarde zijn voor de partners, met daarop afgestemde kosten en inspanningen van de partners. De partners gaan hiervoor onderling gelegenheidsallianties aan. De organisatie moet hiervoor in staat zijn zowel gezag als geld voortdurend te kunnen aantrekken van de politieke omgeving waaraan het uiteindelijk verantwoordelijk is (=respecteren subsidiariteit)

samenstelling *Voor projecten:* de inhoudelijk verantwoordelijke bestuurders met hun beschikbaar gestelde ambtelijk/professionele inzet en het RSD management. *Voor de reguliere werking en activiteiten:* de ambtelijke geledingen (begeleidingsgroep, kerngroep) en het management.

GELEDINGEN RSD

Bestuurlijk netwerk

1 Stuurgroep RSD

2 x per jaar

Samenstelling ongewijzigd

Focus

- draagvlak voor RSD Overleg Zeehavens en kernbestuur
- bestuurlijk netwerk
- projectwerking

Karakteristiek

De agenda wordt bepaald door de covoorzitters, het dagelijks bestuur, het RSD Overleg Zeehavens, danwel kunnen afzonderlijke deelnemers onderwerpen aandragen.

Afspraken zijn bij consensus. De deelnemende bestuurders zijn gemandateerd om te besluiten, danwel verantwoordten zich achteraf naar hun bestuur. De Stuurgroep stelt jaarlijks begroting en rekening vast.

2 Dagelijks bestuur RSD

circa 4 x per jaar

Samenstelling

2 covoorzitters

6 portefeuillehouders provincies

1 vertegenwoordiger Vlaams minister

(1 RSD manager)

Focus

- agenda RSD Overleg Zeehavens
- agenda Stuurgroep
- besluiten en borging bij provincies en centrale overheden

Karakteristiek

De agenda wordt bepaald door de covoorzitters en de deelnemers, alsmede door de RSD Stuurgroep en het RSD Overleg Zeehavens. De deelnemende bestuurders zijn gemandateerd om te besluiten, danwel verantwoordten zich achteraf naar hun bestuur en de Stuurgroep RSD.

3 RSD Overleg Zeehavens

2 x per jaar

Samenstelling (regulier)

6 CdKs/Gouvs

6 CEO's zeehavens

1 Secr. Gen. Benelux

1 vert. VI. Regering

1 vert. Ned. Regering

(1 RSD manager)

Focus

bestuurlijke strategie voor prioriteiten havens

Karakteristiek

De agenda wordt bij meerderheid bepaald door de deelnemers aan het overleg.

De deelnemende bestuurders zijn gemandateerd om te besluiten, danwel verantwoorden zich achteraf naar hun bestuur en de Stuurgroep RSD. De afspraken worden geagendeerd in het dagelijks bestuur.

Ambtelijk netwerk

4 Begeleidingsgroep

2x per jaar

Samenstelling ongewijzigd

alle ambtelijke geledingen, zoals bestuurlijk vertegenwoordigd in de Stuurgroep

Focus

ongewijzigd; brede ambtelijke consultatie voorbereiding Stuurgroep

5 Kerngroep Samenstelling
minimaal 4 x per jaar

6 provincies
2 R'dam / Antw. havens
1 KvK
1 Vl. Reg.
1 SG Benelux
RSD management

Focus
voorbereiding DB, Overleg Zeehavens, Stuurgroep
en projectopvolging.

MOBILITEIT

ROBRANT+ VISIE

Eind 2005 was het grensoverschrijdend perspectief RoBrAnt+ een feit. Doel van het project was afstemming en visievorming op het gebied van verkeers- en vervoersstromen en infrastructuur voor het gebied Rotterdam – Brabant – Antwerpen; verruimd met (+) de kanaalzone Gent-Terneuzen.

In het project werden volgende krachtlijnen geformuleerd:

- een bestuurlijk gedragen gemeenschappelijke probleemstelling (fase 1);
- een bestuurlijk gedragen perspectief met acties om dit te realiseren (fase 2);
- het aangeven van concrete afstemmingsmogelijkheden, nader grensoverschrijdend onderzoek en monitoring (fase 3).

Dit resulteerde in volgende publicaties:

fase 1 Quick Scan gerealiseerd in september 2002

Startnota RoBrAnt+ gerealiseerd in maart 2004

Probleemstellingsnota RoBrAnt+ gerealiseerd in mei 2004

fase 2 'Het grensoverschrijdend perspectief', gerealiseerd in oktober 2005

fase 3 De EU-startnotitie: De 'Rijn-Schelde Delta' als de multimodale aanlegsteiger van Europa, gerealiseerd in 3 talen, januari 2008

Fase 1 (november 2003 – mei 2004) bood een meer diepgaande beschouwing over oorzaken van en verbanden tussen de knelpunten uit de 'Quick Scan RoBrAnt+' en is afgesloten met een rapportage en presentatie van de gemeenschappelijke probleemstelling;

Fase 2 (mei 2004 – eind 2005) resulteerde in een besluitvormende nota met het grensoverschrijdende streefbeeld en actuele concrete afstemmingsvoorstellen. Dit streefbeeld heeft geresulteerd in een intentieverklaring die eind 2005, begin 2006 door alle partners werd ondertekend.

Partners geven hierin aan:

- De grensoverschrijdende samenwerking op het gebied van verkeer en vervoer te intensiveren, mede in het kader van programma's die door de Europese Unie worden ontwikkeld;
- De vigerende beleidsvisies voor wat betreft verkeer en vervoer zo mogelijk af te stemmen met de samenhangende RoBrAnt+ visie;
- De vigerende beleidsvisies in de toekomst te kaderen binnen de grensoverschrijdende (delta)context en zo mogelijk elementen uit de vigerende beleidsvisies te integreren in een totale samenhangende Delta-visie;
- Ontwikkelingen met een impact op de stromen in het RSD-gebied in grensoverschrijdend verband te analyseren en te bewaken.

Fase 3 (gestart 2006) betreft een uitvoeringsplan met vervolgacties:

- De inbedding van het RoBrAnt+project in een Europees kader (TEN's, Europese richtlijnen, etc.) en in overlegsgremia in Beneluxverband wordt nodig geacht
Projectverantwoordelijke: RSD-secretariaat;
- Een grensoverschrijdende visie voor vervoer van gevaarlijke stoffen op de schaal van RSD, een regio waarin logistiek en procesindustrie belangrijke motoren zijn, wordt als noodzakelijk gezien
Projectverantwoordelijke: provincie Zuid-Holland;
- In het kader van het RoBrAnt+project blijft monitoring van toekomstige projecten nodig. Deze monitoring wordt op projectniveau georganiseerd en beperkt zich tot de projecten in relatie tot verkeer en vervoer. De monitor 2007 kon zich baseren op de inventarisatie van de projecten in de Quick Scan (2002) en Startnota (2003). RSD-partners en andere relevante organisaties krijgen op dit platform de kans elkaar te informeren over nieuwe plannen en projecten in relatie tot verkeer en vervoer. Het engagement om aan deze monitoring deel te nemen is expliciet geformuleerd in de intentieverklaring RoBrAnt+ (Stuurgroep 30 november 2005)
Projectverantwoordelijke: RSD-secretariaat
- Een concrete uitwerking die reeds plaatsgevonden heeft, is de voorstudie die onderzocht heeft welke verkeersmodellen en databestanden in Nederland en Vlaanderen bestaan en, of en hoe deze aan elkaar gekoppeld kunnen worden. Op grond van deze verkenning krijgen vervolgacties vorm:
- Het in kaart brengen van de huidige grensoverschrijdende verkeers- en vervoersstromen door de databestanden vergelijkend te koppelen. (uitvoering 2007, publicatie medio 2008)
- Het prognosticeren van de grensoverschrijdende verkeers- en vervoersstromen via trends en groeifactoren en het ontwikkelen van een grensoverschrijdend verkeersmodel. Met een dergelijk model kun-

nen manipulaties uitgevoerd worden, op grond waarvan het grensoverschrijdend effect van mogelijke maatregelen zichtbaar wordt. (voorbereiding 2008, realisatie 2009)

Projectverantwoordelijke: provincie Noord-Brabant

De vervolgacties in fase 3 zijn door de projectverantwoordelijken als apart project uitgewerkt met een eigen plan van aanpak en kostenraming. De scope van deze vervolgprojecten is verruimd van het gebied RoBrAnT+ naar de gehele Rijn-Schelde Delta.

MONITOR VAN PLANNEN / PROJECTEN INFRASTRUCTUUR EN MOBILITEIT

DOEL

In de projectenmonitor worden infrastructurele ontwikkelingen opgevolgd die een impact hebben op de stromen in het grensoverschrijdend RSD-gebied. Op die manier wordt erover gewaakt dat de vigerende beleidsplannen afgestemd zijn met de samenhangende RoBrAnt+ visie.

Deze monitoring wordt op projectniveau georganiseerd en beperkt zich tot de projecten in relatie tot verkeer en vervoer. Deze monitoring wordt periodiek bijgewerkt.

RESULTATEN

Beoogd resultaat is een actueel overzicht van afgeronde, lopende of geplande mobiliteitsprojecten met een korte omschrijving van de projecteigenaar, de projectinhoud en de tijdshorizon. Enerzijds biedt dit overzicht de mogelijkheid om ontwikkelingen te toetsen aan de door de RSD-partners onderschreven grensoverschrijdende mobiliteitsvisie. Anderzijds krijgen RSD-partners en andere relevante organisaties op dit platform ook de kans elkaar te informeren over nieuwe plannen en projecten in relatie tot verkeer en vervoer.

OPZET

Het RSD-secretariaat neemt initiatief voor de periodieke update van deze monitor. Van de partners wordt verwacht dat zij meewerken bij het aanvullen en verbeteren van deze inventarisatie. De eerste uitgave van de monitor (2007) kon zich baseren op de inventarisatie van de projecten in de Quick Scan (2002) en Startnota (2003).

ONTWIKKELING

De projectenmonitor 2007 is als boekje en als download beschikbaar. Het RSD-secretariaat neemt initiatief voor de periodieke update van deze monitor met de medewerking van de RSD-partners bij het aanvullen en verbeteren van deze inventarisatie. Het voorbereidend werk zal starten eind 2008, de publicatie van de update is voorzien in 2009.

BUDGET

In de RSD-begroting voor 2008 is een bedrag van € 1.000 voorzien.

Projectverantwoordelijke

Het RSD-secretariaat

DATAMONITOR VERKEERS- EN VERVOERSSTROMEN

DOEL

Het doel van het project 'Verkeers- en Vervoersdata' is een kwantitatief inzicht te geven in de verkeers- en vervoerontwikkelingen in het RSD-gebied. Dit inzicht dient ter ondersteuning van verder overleg en afspraken in functie van grensoverschrijdende afstemming en visievorming op het vlak van mobiliteit.

Beschikbare gegevens omtrent verkeer en vervoer in het RSD-gebied worden verzameld en gekoppeld tot één databank. Het beoogde resultaat is een informatiesysteem voor monitoring en rapportage van de mobiliteit en verkeers- en vervoersstromen in de gehele Rijn-Schelde Delta.

Het project 'Verkeers- en Vervoersdata' zal op haar beurt de basis vormen voor het prognosticeren van de grensoverschrijdende verkeers- en vervoersstromen via trends en groeifactoren. Dit gebeurt in het vervolgproject dat moet resulteren in een grensoverschrijdend verkeersmodel. Met een dergelijk model kunnen manipulaties uitgevoerd worden, op grond waarvan het grensoverschrijdend effect van mogelijke maatregelen zichtbaar wordt.

RESULTATEN

Het in kaart brengen van de huidige grensoverschrijdende verkeers- en vervoersstromen door de databestanden vergelijkend te koppelen. Het beoogde resultaat is een informatiesysteem voor monitoring en rapportage van de mobiliteit en verkeers- en vervoersstromen in de gehele Rijn-Schelde Delta. Dit kan in een handzaam samenvattend populair boekwerkje als hardcopy en als een gebruiksvriendelijke internettoepassing, waar gewenste data kunnen worden geraadpleegd en gepresenteerd.

Dit uitvoeringsproject werd in 2007 gerealiseerd, de resultaten zullen binnenkort beschikbaar zijn.

OPZET

Uitgangspunt voor dit project is het rapport 'Vervoersstromen in de Rijn-Schelde Delta – koppelmogelijkheden grensoverschrijdende verkeers- en vervoersstromen' (juni 2005). Deze voorstudie geeft een overzicht van welke verkeersmodellen en databestanden in Nederland en Vlaanderen bestaan en, of en hoe deze aan elkaar gekoppeld kunnen worden.

Bij de keuze van de indicatoren voor de datamonitor is steeds voor ogen gehouden dat deze eerste stap de basis moet vormen voor het uiteindelijke grensoverschrijdende verkeersmodel. Ook zijn indicatoren opgenomen die relevant zijn voor andere vervolgacties van RoBrAnT+: gegevens over vervoer van gevaarlijke stoffen en doorvoergegevens op schaal van Noordwest-Europa.

ONTWIKKELING

Het rapport 'Vervoersstromen in de Rijn-Schelde Delta – koppelingsmogelijkheden grensoverschrijdende verkeers- en vervoersstromen' (juni 2005) heeft als input gediend voor een startbijeenkomst met geïnteresseerde RoBrAnT+ partners op 16 mei 2006. Tijdens deze bijeenkomst zijn de uitkomsten van deze voorstudie toegelicht en zijn voorbeelden bekeken van informatiesystemen voor de opslag en presentatie van geografisch georiënteerde gegevens. Door de partners werd ten slotte aangegeven naar welke grensoverschrijdende data in de eerste plaats de belangstelling uitgaat.

Met deze informatie is door provincie Noord-Brabant een offertevraag uitgeschreven voor dit project. De opdracht is toegewezen aan het bureau NEA in samenwerking met de Universiteit Antwerpen. De uitvoering van de opdracht wordt begeleid door een kleine werkgroep gevormd door Provincie Noord-Brabant, het RSD-secretariaat en de havens van Antwerpen en Rotterdam. Het eindrapport zal medio 2008 beschikbaar zijn.

BUDGET

De kostprijs van het project bedraagt € 90.000. In het RSD budget 2007 was hiervoor een bedrag van € 50.000 voorzien. De overige € 40.000 is gefinancierd door de RSD-havens en de RSD-provincies. In 2008 zijn geen bijkomende kosten voorzien.

Projectverantwoordelijke

Gedeputeerde mevrouw C. Steffens, Provincie Noord-Brabant

MOBILITEITSMODEL

DOEL

Doel van dit project is inzicht te verwerven in de huidige en toekomstige verkeers- en vervoersstromen in het grensoverschrijdend gebied Rijn-Schelde Delta. Een grensoverschrijdend mobiliteitsmodel biedt de mogelijkheid aan de diverse bevoegde besturen om ook vanuit de grensoverschrijdende samenhang een goed beeld te krijgen van de gevolgen van mogelijke beleidskeuzes op de verkeers- en vervoersstromen. Deze gedeelde kennis kan vervolgens een goede basis vormen voor structureel overleg over grensoverschrijdende mobiliteitsvraagstukken.

RESULTATEN

Het beoogde resultaat is een grensoverschrijdend multimodaal model dat de huidige verkeers- en vervoersstromen in beeld brengt en dat zo veel mogelijk vragen beantwoordt over de mogelijke impact van toekomstige infrastructurele aanpassingen, ruimtelijke ontwikkelingen, prijsbeleid en verwachte groei.

Deze doelstelling werd door de Stuurgroep RSD geformuleerd in onderstaande bestuurlijke vragen:

- Wat is de omvang van de personen en goederenstromen, toegedeeld over het multimodale netwerk voor enig jaar (nu of lange termijn)?
- Wat is het effect per modaliteit en/of in modal shift bij aan te geven ruimtelijke veranderingen in infrastructuur.
- Wat is het effect per modaliteit en/of in modal shift bij aan te geven ruimtelijk-functionele wijzigingen (allocatie bedrijventerreinen e.d.)?
- Wat is het effect per modaliteit en/of in modal shift bij aan te geven ruimtelijke veranderingen in prijsstellingen belastingen/taks, brandstof, tol?
- Wat is het effect per modaliteit en/of in modal shift bij aan te geven wijzigingen in vraag of aanbod van personen of goederen, dan wel ook wijzigingen in herkomst en/of bestemming?

OPZET

De projectplanning is ingedeeld in vier fases: opstart, voorbereiding, uitvoering en toepassing. De timing voor de tussentijdse resultaten komt overeen met de halfjaarlijkse vergaderingen van de RSD-Stuurgroep.

Startfase (januari - mei 2008)

Tijdens de Startfase wordt de Projectstuurgroep gevormd en wordt een externe projectleider aangesteld die het volledige projectproces zal begeleiden.

Voorbereidingsfase (juni 2008 - november 2008)

Doel van de voorbereidingsfase is met de partners en modelexperts een haalbaar kwaliteitsniveau en de concrete projectinhoud te bepalen. Dit houdt in het identificeren van de noden, mogelijkheden en bestaan-de instrumenten, kennis en koppelingsmogelijkheden. Ook moet in deze fase precies vastgesteld worden wat de gewenste output zal zijn en welke input daarvoor noodzakelijk is. In de voorbereidingsfase dient ook globaal duidelijk te worden hoe en tegen welke kosten een verfijning op termijn naar deelgebieden moge-lijk kan zijn.

Parallel zal in deze fase ook worden gewerkt aan een helder kader van beheersafspraken tussen de project-verantwoordelijke, de partners en het bureau dat of de instantie die de modelontwikkeling zal uitvoeren. Het beoogde resultaat van deze fase is een gedegen inzicht in de mogelijke opties voor de uitvoeringsfase. Die kunnen verschillen in productkwaliteit en werkwijze, waarbij telkens de bijhorende kostprijs, uitvoe-ringstermijn, beheerskosten, afsprakenkader databeheer, ... nauwkeurig zijn weergegeven.

Dit resultaat moet de Projectstuurgroep in staat stellen een gefundeerde keuze te maken voor de uitvoe-ringsfase. Op basis van de gemaakte keuze, kan de externe projectleider op relatief korte termijn de concre-te omschrijving van de uitvoeringsfase opstellen en kan het interreg-subsidiedossier worden opgemaakt.

Uitvoeringsfase (2009)

In de uitvoeringsfase wordt de uitgeschreven opdracht aanbesteed en wordt het grensoverschrijdend model samengesteld door een gespecialiseerd bureau of door de daartoe bevoegde instantie(s).

Deze uitvoering zal in deelfases worden ingedeeld, volgens de omschreven opdracht en naar inzicht van de uitvoerder.

Binnen de periode van de uitvoeringsfase kan als deelproject op initiatief van de Scheldemondraad een ruimtelijke verfijning voor deelgebieden worden doorgevoerd.

Toepassingsfase

De toepassingsfase start daarna en voldoet aan de noden geformuleerd in de voorbereidingsfase en het opgestelde afsprakenkader. Het eerste half jaar is een testperiode waarin de toepassingsmogelijkheden worden verkend en verfijnd. Aan het eind van deze periode kan een conferentie plaatsvinden waarin de toe-passingen wordt gedemonstreerd en waarin de verschillende partners hun beschouwingen op basis van de bekomen inzichten kunnen delen.

Aan het eind van het eerste half jaar wordt ook een evaluatiemoment voorzien over het product, de toepas-sing, het beheerskader en de continuïteit en bruikbaarheid voor de volgende jaren.

ONTWIKKELING

Uitgangspunten

Het toepassingsgebied is het gebied van de Rijn-Schelde Delta. Voor RSD is de dynamiek van de Delta als geheel relevant, met de omliggende gebieden als referentie. Daarbinnen is de Scheldemondraad geïnteresseerd in een mogelijke verfijning van de resultaten voor de euregio afzonderlijk of specifieke deelgebieden zoals bijvoorbeeld de kanaalzone Gent-Terneuzen. In de voorbereidingsfase dient dan ook globaal duidelijk te worden hoe een verfijning op termijn naar deelgebieden mogelijk kan zijn. Door de Vlaamse overheid en het Nederlands Rijk wordt reeds overlegd over uitwisselingsmogelijkheden en dus een koppeling van modellen op landelijk niveau. Daarom kan overwogen worden om voor het gehele grensgebied een dergelijk model te voorzien, dat antwoord geeft op de kennisvragen voor het RSD-gebied. Of het onderzoeksgebied voor het model specifiek het RSD-gebied betreft of van bij het begin grensbreed moet worden beschouwd, is één van de dilemma's die in de voorbereidingsfase moeten worden uitgeklaard.

Een ander dilemma is de afweging tussen het samenstellen van een nieuw model op basis van gekoppelde bestanden versus het koppelen van bestaande modellen, of het uitbreiden van één bestaand model. Uitgangspunt hierbij is zoeken naar de voordeligste werkwijze en daarbij zo veel mogelijk gebruik maken van bestaande kennis, data en modellen. Bovendien is het van belang dat het gekozen systeem erkend wordt door de partners en niet in strijd is met de bestaande modellen.

Een belangrijk onderdeel van de voorbereidingsfase is dus het goed in beeld brengen van bestaande kennis en instrumenten. De voorstudies die binnen RSD zijn uitgevoerd vormen hiertoe een startpunt dat met de betrokken partners moet worden bijgesteld.

Aandachtspunten

Beleidsmatig + technisch:

In de voorbereidingsfase zal een goede afstemming worden gezocht tussen de verwachtingen van de partners (verwachte output, gekoppeld aan welke input) en de mogelijkheden die er zijn op het vlak van modellering en grensoverschrijdende koppeling. Hierbij is de afstemming tussen partners in het gebied, modelexperten en de Vlaamse en Nederlandse overheid van groot belang.

Juridisch:

Parallel zal in deze fase ook worden gewerkt aan een helder kader van beheersafspraken tussen de projectverantwoordelijke, de partners en het bureau / de instantie die de modelontwikkeling zal uitvoeren.

Financieel:

Het is aangewezen het gehele traject onder te brengen in een Interreg-project. Zodra er duidelijkheid is omtrent de scope van het mobiliteitsmodel en de uitvoeringskosten, aan het eind van de voorbereidingsfase, zal een Interreg-projectaanvraag worden opgemaakt en ingediend bij het Interreg 4a-programma Gensregio Vlaanderen-Nederland. Zo kan 50% van de kosten (vanaf de uitvoeringsfase) worden verhaald op Europese budgetten.

BUDGET

Het is de bedoeling het gehele traject onder te brengen in een Interreg-project. De co-financiering gebeurt vanuit het RSD-budget en is gespreid over 3 jaar. In de RSD-begroting 2008 is een bedrag voorzien van € 75.000.

Projectverantwoordelijke

Gedeputeerde mevrouw C. Steffens, Provincie Noord-Brabant

MULTIMODAAL ACTIEPLAN

DOEL

Het doel is de grensoverschrijdende groei van vervoersstromen in de Delta te kanaliseren, optimaliseren, complementeren en agenderen op bestuurlijk niveau vanwege Europees belang.

Hiertoe wordt gestreefd naar Europees en (trans-)nationaal gedragen overeenstemming over de noodzaak tot prioritering van missing links in de samenhang van een multimodaal actieplan.

Voor het welslagen van investeringen van de TEN-T Policy is van eminent belang dat in de havenbekkens de keuzemogelijkheid voor multimodale overslag optimaal wordt. Dit betekent voor de Rijn-Schelde Delta (RSD) zélf de realisering van infrastructurele missing links en de opheffing van congestie bij bottlenecks. Dit betekent voor RSD en Europa een ontwikkelingsstrategie waarbij het multimodale RSD-netwerk optimaal aansluit op de hinterlandverbindingen

RESULTATEN

Het beoogd resultaat is een Multimodaal Actieplan (Havens en achterlandverbindingen). Dit eindrapport moet een oriëntatie geven op een optimaal multimodale regio als streefmodel voor bestaand en toekomstig infrastructuur- en vervoersbeleid op grensoverschrijdend Nationaal en op Europees niveau als strategische agenda van de missing links.

OPZET

Eerst is de startnotitie opgesteld waarin ook de visie RoBrAnT+ kort samengevat staat als basis voor een 'multimodale aanlegsteiger'. Vervolgens vond tezamen met de EIA een verkennend gesprek plaats met DG TREN. Op grond van dit gesprek is de aanpak volgens onderstaande acties geformuleerd:

Actie 1 formuleren eenduidig vertrekpunt

Synthese van het oorspronkelijk bestuurlijk akkoord RoBrAnT+ en de plannen- en datamonitors met actuele professionele literatuur en kennis omtrent te verwachten ontwikkelingen terzake mobiliteit en ketens in de havens en hun achterland.

Het resultaat is een document dat de situatie voor de RSD-regio begin 2008 markeert, en dat reële verwachtingspatronen ten aanzien van mogelijke ruimtelijke- en mobiliteitsontwikkelingen aangeeft.

Aanpak

- uitvoeren van een quick scan van bestaande relevante literatuur inzake de multimodale verkeersstromen tussen de havens en hun achterland en het opmaken van een synthetiserende fiche met de voornaamste relevante conclusies alsook het verzamelen van relevante kaarten in functie van de opmaak van een kaartenboek
- voeren van gesprekken met de bevoorrechte getuigen
- op basis van de literatuurstudie en de gesprekken opmaken van een discussienota als startdocument voor actie 2

Actie 2 opmaak multimodaal actieplan

Doel

- opmaak van een actieplan met als doel infrastructurele maatregelen voor te stellen ten behoeve van de diverse infrastructuurbeheerders met het oog op het bewerkstelligen van een duurzame modal shift voor de goederenverkeersstromen voor de achterlandverbindingen van de havens
- voorgaande bereiken via een intensieve brainstorm met alle betrokken actoren.

Kernactiviteit is via een actieve meerdaagse werksessie waar alle relevante actoren bij elkaar worden gebracht, de nodige kennis te verzamelen en de noodzakelijke draagkracht te verwerven die de basis vormen van het beoogd actieplan.

Aanpak

- een kort voortraject waarbij alle elementen worden bijeengebracht om de meerdaagse werksessie grondig voor te bereiden
- de meerdaagse werksessie zelf die via de voorgestelde aanpak en organisatie maximaal de beoogde input moet verschaffen voor de opmaak van het actieplan
- een natraject waar op basis van de input van de meerdaagse werksessie het verzameld materiaal wordt herwerkt en gecomprimeerd tot een helder actieplan ten behoeve van Europa.

ONTWIKKELING

In het 'Grensoverschrijdend Perspectief RoBrAnT+' is voor de modaliteiten weg, spoor en water aangegeven welke functionele rol de onderscheiden infrastructuren moeten vervullen op de schaal van RSD mede in relatie tot het verstedelijkingsbeleid en multimodaal beleid. Deze afstemming van de infrastructuur moet doorwerking krijgen naar het beleid van de bevoegde overheden ter bevordering van duurzaam transport. Dit Perspectief is ook het startdocument op basis waarvan momenteel bestuurlijk overleg georganiseerd

wordt, in de wetenschap dat overeenstemming bestaat over een ideaalbeeld, gefundeerd op de basiswaarden van de nationaal bevoegde overheden en de Europese Commissie (TEN-T beleid).

Transportontwikkelingen in het kort

- Internationalisering en toename concurrentie spoorvervoer sinds de liberalisering;
- Binnenvaart heeft slechts beperkte dekking vaarwegennet en zoekt aansluiting bij maritieme (diep-sea) transport;
- Bij shortsea en zeescheepvaart zijn achterlandverbindingen vaak een probleem;
- Wegtransport kent nog veel infrastructuur bottlenecks welke een rem leggen op economische groei, terwijl verhoging brandstofkosten om betere samenwerking met andere modi vragen.

Omgeving

- De maritieme intermodale transportketen kent grote vertragingen;
- De intermodale transportstromen van Europa zijn in onbalans;
- De doorlooptijden van intermodaal transport en wegtransport moeten dicht bij elkaar.

Verladers

- Intermodaal transport naar verre bestemmingen neemt toe;
- Verladers gebruiken intermodaal transport als 'environment tool'.

Vervoerders

- Capaciteit op het spoor dreigt in de toekomst onvoldoende te worden;
- Problemen in havens zijn een bedreiging voor de containerbinnenvaart.

Toekomstige ontwikkelingsrichtingen

- De markt niet meer gericht op één modaliteit, zij vergroot haar betrouwbaarheid in de keten door het optimaliseren van het achterlandvervoer en het verbeteren van de afhandeling bij de terminals;
- Logistiek intermodale dienstverleners vergroten;
- hun marktaandeel;
- Meer zichtbare beleidsmatige interesse over intermodaal transport gewenst.

Systeemgrenzen

- Stedelijke en haven economie, toerisme, infrastructuur, ruimtelijke ordening.

BUDGET

Voor dit project is in de RSD-bergoting 2008 een bedrag van 40.000 euro voorzien.

Projectverantwoordelijke

Provincie Oost-Vlaanderen

GEVAARLIJKE STOFFEN

DOEL

Het project RoBrAnT+ Vervoer Gevaarlijke Stoffen heeft als doel te komen tot grensoverschrijdende afstemming en visievorming op het vlak van vervoer van gevaarlijke stoffen. Hierin worden de belangen van zowel het transport van gevaarlijke stoffen als de ruimtelijke ordening duurzaam met elkaar in balans gebracht, binnen maatschappelijk aanvaardbare veiligheidsrisico's voor de omgeving.

RESULTATEN

Fase 1 (gestart juni 2006)

Vaststellen van de nulsituatie en wederzijdse uitwisseling van kennis over beleid inzake vervoer van gevaarlijke stoffen, ruimtelijke ordening en veiligheid (Belgische vs Nederlandse situatie). In de eerste fase wordt het bestaande beleid geïnventariseerd en onder de partners uitgewisseld.

Eindproduct: tussenrapportage over de nulsituatie.

Fase 2 (2008)

Gezamenlijke formulering van de probleemstelling, beoogde resultaten en ambitieniveau voor het project, op basis van opgedane kennis van fase 1 en op basis van gemeenschappelijke belangen.

Eindproduct: tussenrapportage probleemstelling en beoogde resultaten.

Fase 3

Uitwerking

OPZET

Om een grensoverschrijdende benadering van het vervoer van gevaarlijke stoffen op te kunnen stellen, is het nodig een goed beeld te hebben van de bestaande wetgeving, beleid en lopende processen aan beide zijden van de grens.

Bovendien vormt het thema vervoer van gevaarlijke stoffen een combinatie van de beleidsdomeinen die te maken hebben met transport, veiligheid en ruimtelijke ordening. Daarom is het noodzakelijk om ook de bevoegdheden in deze beleidsdomeinen duidelijk in kaart te brengen voor de beide zijden van de grens.

Daarom wordt een verkenningdocument opgesteld waarin de nulsituatie wordt vastgesteld. Aan Vlaamse zijde zijn hiertoe bilateraal voorbereidende gesprekken gevoerd, aan Nederlandse zijde is een klein groepje deelnemers bijeenkomen voor het samenstellen van het rapport.

Deze verzamelde kennis zal het mogelijk maken om in de volgende projectfase te bepalen op welke terreinen grensoverschrijdende afstemming op het vlak van vervoer van gevaarlijke stoffen nodig en mogelijk is. Uitgangspunt hierbij is het gezamenlijk vervoersperspectief RoBrAnT+.

In fase 2 (2008) staat de gezamenlijke formulering van de probleemstelling, beoogde resultaten en ambitieniveau voor het project met alle betrokken RSD-partners gepland. Fase 3 is vervolgens bedoeld als uitvoeringsfase van de in fase 2 te formuleren doelstellingen voor de korte en lange termijn.

ONTWIKKELING

In de voorbereidingsfase werden reeds de belangen van de RSD-partners vastgesteld in twee plenaire sessies en vond wederzijdse kennisuitwisseling plaats over beleid inzake vervoer gevaarlijke stoffen, ruimtelijke ordening en veiligheid. Volgende uitgangspunten en opgaven werden geformuleerd:

Uitgangspunten

- De visie dient aan te sluiten bij de verschillende belangen van de RSD-partners en in afstemming te voorzien tussen de beleidslijnen van de gewestelijke/federale en rijksoverheid. Het grensoverschrijdend perspectief RoBrAnT+ dient hierbij als uitgangspunt.
- Zowel het vervoer over de weg, per spoor, over het water als per buisleiding maken onderdeel uit van de scope van het project.
- Het vervoer van gevaarlijke stoffen dient zo veilig mogelijk te geschieden, zodanig dat daarmee de maatschappelijk aanvaarde veiligheidsrisico's voor de omgeving niet worden overschreden.
- Ruimtelijke ontwikkelingen langs transportassen dienen daarbinnen mogelijk te zijn; het goederenvervoer in het algemeen en het vervoer van gevaarlijke stoffen in het bijzonder moet mogelijk blijven, zowel binnen RSD als tussen RSD en andere belangrijke economische clusters in Europa.

Opgaven

- Inzicht in grensoverschrijdende transportstromen gevaarlijke stoffen en consequenties;
- Doelmatig gebruik van bestaande infrastructuur / gebruik tunnels, maar ook kijken naar nieuwe infrastructuur
- Nut en noodzaak van beperken c.q. reguleren vervoer gevaarlijke stoffen;

- Ruimtelijke ontwikkelingsmogelijkheden langs transportassen (vooral spoorzones);
- Economisch belang van de regio als geheel, verbinden van economische knooppunten; goede aan- en afvoerroutes naar het achterland en tussen grote chemische complexen / stroomlijnen transportstromen gevaarlijke stoffen;
- Modal split en het belang van vrije verladerkeuze / Level Playing Field is voorwaarde.

BUDGET

In de RSD-begroting is een bedrag voorzien van € 10.000 in 2008.

Projectverantwoordelijke

Provincie Zuid-Holland

DELTALANDSCHAP

DOEL

Dit project heeft tot doel een landschapsstrategie te ontwikkelen voor de Rijn-Schelde Delta. Dit gebied vormt grensoverschrijdend een landschappelijke eenheid, die in het beleid van de partners zijn weerklank moet vinden. Het project is geslaagd als na afronding blijkt dat de waarde van het Rijn-Schelde Deltalandschap nationaal en internationaal (h)erkend wordt en als deze (h)erkenning doorklinkt in de projecten die partners aanpakken. In dit project is een samenhangend landschappelijk perspectief opgemaakt om toekomstige keuzes en beslissingen en hun landschappelijke impact ook in grensoverschrijdend verband af te wegen.

Het thema landschap beperkt zich niet tot 'het buitengebied', maar staat voor het ruimtelijk geheel van natuurlijke, stedelijke, haven- en agrarische landschappen. De relatie tussen natuur en cultuur staat centraal. In 2007 is de derde fase van het project uitgevoerd, waarmee het traject van grensoverschrijdend visievorming is afgerond. Vanaf 2008 richt het project zich op een aantal vervolgacties in het kader van het LandschapsManifest.

RESULTATEN

De eerste fase (december 2005 – maart 2006) betrof het in kaart brengen van alle beleids- en uitvoeringsplannen in de gehele Delta met betrekking tot landschap. Deze inventarisatie resulteerde in de Quick Scan en BeleidsMonitor die een eerste beeld gaven van de landschappelijke entiteiten in het gebied en van overeenstemmingen en knelpunten in de lappendeken van plannen voor de Delta.

Als tweede stap (maart – december 2006) werden de landschappelijke kwaliteiten van het gehele gebied geïdentificeerd in de Delta Atlas, landschapsportret van de Rijn-Schelde Delta. De ontwikkelingsgeschiedenis, de huidige trends en de kansen voor het landschap zijn thematisch in beeld gebracht. In de Atlas wordt naar het landschap gekeken vanuit verschillende functionele thema's: water, haven en industrie, natuur, wonen, landbouw, infrastructuur, cultuurhistorisch erfgoed en recreatie; dit in overeenstemming met de brede definitie van het begrip landschap. De Delta Atlas vormt een duurzaam landschapsportret dat het tijdelijke van een beleidsanalyse overstijgt. Met veel fotomateriaal en illustraties is getracht het deltalandschap in beeld te brengen. Op deze manier is een 'deltagevoel' vertolkt dat herkenbaar en beleefbaar is voor een breed publiek.

Vervolgens werd in de derde fase (december 2006 – november 2007) met de verschillende partners het LandschapsManifest voor de Rijn-Schelde Delta opgesteld. Het Manifest is opgevat als een intentieverklaring op drie niveaus: gezamenlijke perspectieven, gedeelde beleidsthema's en vervolgactiviteiten worden erin geformuleerd. Het manifest moet een antwoord geven op de vraag hoe havengebonden, economische en stedelijke activiteiten samen kunnen gaan met het versterken van natuurlijke en landschappelijke waarden. Met het Manifest wordt gestreefd naar afstemming tussen het huidige beleid van de verschillende partners en het gezamenlijk onderschrijven van prioriteiten.

Na ondertekening van het LandschapsManifest (21 november 2007) is de vierde projectfase gestart. Het gezamenlijk perspectief in het Manifest biedt een gemeenschappelijk kader aan bestaande initiatieven en doet dienst als noodzakelijke kapstok voor nieuwe projecten. De gedeelde beleidsthema's vormen het onderwerp van werkateliers voor beleidsmakers en –uitvoerders die twee maal per jaar worden georganiseerd. Ten slotte vormt de periodieke publicatie van de Monitor DeltaLandschap een belangrijk instrument om de partners op de hoogte te houden van elkaars activiteiten om in de nodige afstemming te kunnen voorzien. De Monitor vormt ook een spiegel voor nieuwe ontwikkelingen ten aanzien van het gezamenlijk onderschreven perspectief. De periodieke uitgave maakt het mogelijk om belangrijke evoluties of trends te onderkennen.

OPZET

De dagelijkse werkzaamheden werden aangestuurd door een kleine werkgroep (projectcoördinator RSD, 1 projectleider provincie Zeeland en medewerker Benelux Economische Unie). Deze werkgroep werd ondersteund door de projectgroep waarin elke partner 1 persoon afvaardigde. De projectgroep blijft ook in de vervolgfase (fase 4) actief betrokken als klankbordgroep.

Het was gedurende heel het project meer dan wenselijk om reeds in een vroeg stadium aandacht te besteden aan het communicatieproces en aan draagvlakverwerving. Behalve de eigenlijke projectpartners werden ook de beleidsmedewerkers van ondermeer de havens en milieu-organisaties uitgenodigd deel te nemen aan de workshops. Zo kregen ze een actieve rol in het proces met de bedoeling tot een breed gedragen landschapsmanifest te kunnen komen.

In de universitaire wereld is heel wat kennis en visievorming over het begrip 'landschap' aanwezig. Het was belangrijk dat deze kennisinstituten bij het planningsproces werden betrokken. Tijdens atelierbijeenkomsten werden de voorlopige projectresultaten werden geregeld bij academici getoetst. Door middel van deze betrokkenheid werd gestreefd naar een hogere inhoudelijke kwaliteit en waarde van het project.

ONTWIKKELING

Meer en meer blijkt dat voor de realisatie van harde (economische, stedelijke, infrastructurele) ontwikkelingen de zachte (landschappelijke, natuurlijke) ontwikkelingen nodig en zelfs randvoorwaardelijk zijn. Beiden gaan hand in hand wanneer wordt gestreefd naar de kwalitatieve ontwikkeling en inrichting van de ruimte. Daarnaast worden nu en in de toekomst door het vigerende beleid beslissingen genomen met een impact op de verdere ontwikkeling van het RSD-gebied. De vele belangen en ontwikkelingen vragen er om een duidelijke en samenhangende visie. Als men dit gebied op een gefragmenteerde manier blijft bekijken, zal het effect van elke ingreep verwaarloosbaar zijn bij het streven naar een kwalitatieve ontwikkeling van de Delta als geheel. De ruimtelijke kernkwaliteiten zullen er steeds meer onder druk komen te staan waardoor de landschappelijke structuren zullen vervagen en de ruimtelijke kenmerken er steeds minder manifest terug te vinden zullen zijn. Daarmee dreigt een in Europees verband unieke ruimtelijke identiteit langzaam maar zeker naar de achtergrond te verdwijnen.

Fasering

In mei 2005 werd de projectomschrijving goedgekeurd door de stuurgroep.

1^e fase Quick Scan (december 2005 – maart 2006)

2^e fase Delta Atlas (maart – december 2006)

3^e fase LandschapsManifest (december 2006 – november 2007)

4^e fase Vervolgacties (december 2007 – e.v.).

BUDGET

Voor de vervolgactiviteiten van dit project is in de RSD-bergoting 2008 een bedrag van 5.000 euro voorzien. Daarnaast is hiertoe € 12.000 beschikbaar, het resterende projectbudget 2006-2008 beheerd door provincie Zeeland.

Projectverantwoordelijke

2006 - 2007: Gedeputeerde H. van Waveren, Provincie Zeeland

2008 e.v.: RSD-secretariaat

DELTANET

DOEL

DeltaNet betreft een Europees project in het kader van interregionale Europese samenwerking met die gebieden en organisaties die in een estuarium landschap randvoorwaardelijke ecologie en hoogdynamische economie proberen te paren tot duurzame ontwikkeling. Hierdoor kunnen immers voor de RSD-partners interessante themata mogelijk onderwerp van Europese uitwisseling gaan vormen. Vanwege RSD staat een geïntegreerde benadering van (haven-)economie en landschap voor ogen.

De belangrijkste doelstelling van DeltaNet is een leer- en beleidsnetwerk van Europese deltagebieden op te zetten. Dit netwerk zal verschillende delta's in termen van zowel geografie als bestuur behandelen. Dit zal concrete vergelijkende analyses en de extrapolatie van toepasbare inzichten en resultaten verzekeren. De geografische scope van DeltaNet omvat zowel de riviermonding (delta) als het estuariene deel van de rivieren. De uiteenlopende verantwoordelijkheden per gebied van overheden en diverse instanties bieden een verscheidenheid aan uitdagingen.

DeltaNet zal zich richten op de ontwikkeling van aangewezen mechanismen en processen om duurzaam deltabestuur te bevorderen. Een eerste stap is de uitwisseling van ervaringen betreffende waterbeheersing, havenontwikkeling, recreatie en vrije tijd, en milieukwesties. Hieruit kunnen gemeenschappelijke methodologieën van bestuur worden bepaald, die verschillende partners het mogelijk moet maken om voor hun specifiek gebied toepasbare manieren van beleids- en besluitvorming te ontwikkelen. Tot slot zullen aanbevelingen voor verschillende beleidsniveaus en de Europese commissie worden opgezet. Tijdens het gehele proces, zal specifieke aandacht zijn voor een zo breed mogelijke openbare bekendheid en zullen potentiële partners en investeerders zoveel mogelijk worden betrokken.

RESULTATEN

De verwachte resultaten van het DeltaNet project zijn:

- bijeenbrengen en verbetering van kennis en ervaringen
- nieuwe instrumenten voor duurzaam bestuur van de deltagebieden in Europa
- grotere bewustwording van bedreigingen en kansen van delta's op verschillende beleidsniveaus, onder de bevolking en andere 'stakeholders' van de deltagebieden.

OPZET

Management en coördinatie

- procesmanagement plan (structuur van het netwerk en tijdsplanning)
- financieel management plan
- intern communicatie plan
- audit en evaluatie plan

Ontwikkeling van het netwerk en de uitwisseling van praktijkvoorbeelden

- werkgroep voor ieder onderdeel
- inleidende studies voor elk onderdeel
- seminar(s) per werkgroep
- mentoring
- SWOT analyses in twee stappen voor elke DeltaNet partner: op individuele basis en op basis van gemeenschappelijke methodologieën.

Uitwerking van gemeenschappelijke methodologieën en beleidsaanbevelingen

Partners

- ES: Institute for Food and Agricultural Research and Technology (Ebro delta)
- PT: Metropolitan Area of Lisbon (Tagus delta)
- RO: Danube Delta national institute (Danube delta)
- PL: Office of the Marshal of the Pomorskie Voivodeship - Pomeranian region (Vistula delta)
- BE/NL: Province of East Flanders (Rhine-Scheldt delta)
- ES: University of Vigo (Minho delta)
- ES: El Prat de Llobregat (Llobregat delta)
- DE: Port of Hamburg (Elbe estuary)
- UK: Cardiff University (Severn estuary)

ONTWIKKELING

Het projectvoorstel voor dit Interreg-project wordt in 2008 ingediend. De voorziene projecttermijn is 2009-2011/2012.

De voorbije jaren groeide de groep delta-autoriteiten die hiervoor geïnteresseerd zijn.

Tijdens een eerste meeting in Gdansk op 7 en 8 februari 2005 kwamen de potentiële partners tot de conclusie dat vanwege de sluitingstermijn voor 'calls' bij de diverse secretariaten voor Interreg 3C in Europa het niet zinvol meer was om nog een aanvraag in te dienen voor Interreg 3C. Besloten is zowel de inhoud als de uiteindelijk gewenste samenstelling van de deelnemers zorgvuldig voor te bereiden met een gematigd tempo en beperkte kosten, met als doel om bij het van start gaan van 'Interreg 4C' een inhoudelijk goed project te kunnen presenteren.

Ter voorbereiding van het samenwerkingsproject is op 18 november 2005 een tweede kennismakingsbijeenkomst in London geweest.

In het voorjaar 2006 vond een derde bijeenkomst plaats in Barcelona. Tijdens deze bijeenkomst werd de inhoud van de projectomschrijving afgerond.

Tijdens een vierde bijeenkomst eind 2006 in Bergen op Zoom werden de procesplanning en het benoemen van gezamenlijke thema's verfijnd.

Van zodra het programma van de Europese Commissie medio 2007 definitief was, is de projectomschrijving eind 2007 in 'EU-format' gegoten en is het projectvoorstel in 2008 ingediend.

BUDGET

Voor dit project is in de RSD-bergoting 2008 een bedrag van 20.000 euro voorzien.

Cofinancieringen: EU en de Europese partners

Projectverantwoordelijke

Gedeputeerde M. De Buck, Provincie Oost-Vlaanderen

DELTA KUST

DOEL

Vanuit de betrachting duurzaam en geïntegreerd kustzonebeheer zoeken naar intervisie, ervaringsuitwisseling en gemeenschappelijke projecten voor de Delta Kust (provincies Zuid-Holland, Zeeland en West-Vlaanderen)

RESULTATEN

Een grensoverschrijdende uitwisselingsstructuur voor een duurzaam en geïntegreerd beheer van de kustzone staat voorop, waarbij rond concrete thema's wordt samengewerkt.

De uitwerking vindt plaats aan de hand van 4 inhoudelijke thema's en 3 (procesmatige) stappen.

De 4 inhoudelijke Kustthema's voor het werkplan 2006-2008 zijn:

» *Strategie en Beleid*

geïntegreerde kustontwikkeling, duurzaamheidsindicatoren, EU evaluatie m.b.t. ICZM, ...

» *Innovatie*

zwakke schakels, ruimtelijke kwaliteit, ruimtelijke ordening, kusttoerisme, ...

» *Strandmanagement*

kwaliteit stranden, ruimtelijke ordening op het strand, paviljoenen, ...

» *Educatie*

bewustwording risico's, duurzame ontwikkeling, havenontwikkeling, ...

De 3 stappen zijn als volgt:

- Evolueren van het netwerk en bevorderen van kennisuitwisseling: quick scan van
- huidige situatie, studiedagen, bestuurders excursies, ...
- Bepalen van raakvlakken en inhoudelijke verdieping: expert workshops
- Samenhang creëren en zo mogelijk samenwerking vormgeven.

-

Uit deze uitwisselingsstructuur kunnen specifieke samenwerkingsprojecten groeien. Voor kleine projecten, kan het huidige budget worden gebruikt. Voor grotere projecten moet gezocht worden naar bijkomende financiering. Naast de thematische werking zal de RSD Kustwerkgroep mogelijkheden voor het uitwerken van toekomstige Europese projecten bekijken.

Het belang van de werkgroep RSD-Kust heeft betrekking op:

- kennisontwikkeling en uitwisseling,
- het netwerk en de brugfunctie hiervan, en
- (uitgebreidere) toekomstige samenwerking en het benutten van EU-subsidies

OPZET

Kennisontwikkeling en uitwisseling

Uitwisseling en verdieping van kennis en expertise; dit kan een meerwaarde opleveren, bijvoorbeeld rond indicatoren, strandmanagement en educatie; ook ten aanzien van ruimtelijke planning en kwaliteit zijn er waardevolle ervaringen uit te wisselen en te verdiepen. Efficiënter kennis ontwikkelen door voort te bouwen op elkaars projecten en pilots ('lessons learned') en 'dubbel werk' te voorkomen door vroegtijdige kennis-uitwisseling. Via het netwerk is eventueel gewenste aanvullende (internationale) kennis en expertise ten behoeve van kennisontwikkeling gemakkelijk beschikbaar

Netwerk en brugfunctie

Door een goed netwerk kan de werkgroep RSD-Kust een brugfunctie vervullen zowel op nationaal als op internationaal schaalniveau. Hiermee wordt afstemming en eventuele samenwerking gestimuleerd tussen platforms met min of meer vergelijkbare doelstellingen ten aanzien van kustontwikkeling. Op internationaal niveau kunnen de nauwe contacten tussen het Coördinatiepunt GBKG en het Sail-netwerk bijdragen; ook contacten of afstemming met lopende EU-projecten kunnen via de werkgroep verder vorm krijgen. De werkgroep RSD-kust zorgt voor continuering van netwerk-contacten onafhankelijk van bijv. EU-projectsubsidies; regelmatige contacten zijn onontbeerlijk voor het instandhouden van het netwerk. Het huidige netwerk biedt mogelijkheden om aansluiting te zoeken met een bredere Europese structuur voor uitwisseling en samenwerking op het gebied van kustontwikkeling.

Toekomstige samenwerking en benutten van EU subsidies

In het kader van het versterken van huidige projecten kan toekomstige samenwerking meerwaarde opleveren o.a. ten aanzien van:

» Kustverdediging / ruimtelijke kwaliteit

In het kader van het project 'Zwakke Schakels' in Zuid Holland en Zeeland is het van belang niet alleen deze kennis te verspreiden maar ook na te gaan waar de aanpak van dergelijke projecten door samenwerking van Nederland en België versterkt kan worden

» *Ontwikkeling van geïntegreerd kustzonebeleid*

in februari 2006 hebben Nederland en België hun rapportage inzake Geïntegreerd beheer van Kustgebieden aangeleverd aan de Europese Commissie. Hierin wordt aangegeven hoe zij invulling geven aan de Europese Aanbeveling inzake GBKG. Op basis hiervan zou een vergelijking van de Belgische en Nederlandse aanpak en eventuele mogelijkheden voor samenwerking onderzocht kunnen worden

» *EU subsidies voor geïntegreerd kustzonebeleid*

Op het gebied van Geïntegreerd kustzonebeleid loopt het RSD-Kustgebied voorop in Europa. In dit kader is het interessant deze kennis te verspreiden maar ook om na te gaan waar dit item ingebracht kan worden binnen Europese (Interreg)projecten zodat middelen naar het RSD-gebied gehaald kunnen worden.

Goede netwerkcontacten via de werkgroep RSD-Kust maken het eenvoudiger om op het gebied van kustontwikkeling gezamenlijk kansrijke project(en) te starten op basis van EU cofinanciering. Naast bovengenoemde Nederlands- Belgische thema's is in het verlengde van Time2C, New!Delta en Sail bijvoorbeeld te denken aan de volgende thema's:

- Integrale ruimtelijke planning in kustzones (o.a. meervoudig ruimtegebruik, verbetering ruimtelijke kwaliteit, klimaatadaptatie, economische versterking)
- Natuurontwikkeling in kustzones en in zeereservaten (in samenhang met economische ontwikkelingen)
- Kustverdediging en risico management (o.a. innovatieve technieken, communicatie/bewustwording, rampenplannen)

Met name het nieuwe EU Maritieme Programma voor de Zuidelijke Noordzee regio zal hiertoe mogelijkheden gaan bieden voor de periode 2007-2013.

ONTWIKKELING

De doelstellingen worden stap voor stap verwezenlijkt in onderstaande activiteiten voor de vier thema's. In 2008 worden ook de lijnen uitgetekend voor het nieuwe werkplan 2009-2011.

2008

Thema Innovatie

BESTUURDERSEXCURSIE haven Rotterdam en omgeving, 13 juni 2008

Thema Strandmanagement

STUDIEDAG 23 - 24 oktober 2008, Knokke-Heist

2007

Thema Innovatie

BESTUURDERSEXCURSIE 23 mei 2007, Breskens - Nieuwpoort

Ruimtelijke kwaliteit, kustverdediging en toeristische hefboom

Thema Strategie en beleid

EXPERTENMEETING 11 oktober 2007, Den Haag

Initiatief n.a.v. evaluatieproces door de Europese Commissie gekoppeld aan een presentatie van de doorlichting van Coördinatiepunt GBKG

Thema Strandmanagement

LANDELIJKE KUSTDAG 22 en 23 november 2007, Cadzand

De Nederlandse Kustdag georganiseerd door het Nederlands Bureau voor toerisme en congressen (NBTC) zal ook aandacht besteden aan strandmanagement binnen Delta Kust.

Thema Educatie

Grensoverschrijdend Overleg NME (Natuur- en Milieu Educatie).

Het bestaande overleg wordt door Delta Kust ondersteund en uitgebreid naar de gehele RSD-Kustregio.

2006

Thema Innovatie

STUDIEDAG: KANSEN AAN DE KUST 1 en 2 februari 2006, Oostende

BUDGET

Het totale projectbudget 2006-2008 bedraagt € 60.000, samengesteld uit projectbijdragen van de drie kustprovincies en een bijdrage uit het RSD-budget. Voor 2008 is een cofinanciering van 10.000 euro uit RSD-budget voorzien.

Projectverantwoordelijke

Gedeputeerde de heer P. Van Gheluwe, Provincie West-Vlaanderen

CULTUURPARCOURS

DOEL

Door concrete samenwerking in de Delta tussen diverse steden op cultureel en toeristisch gebied het cultureel klimaat te verbeteren. Het doel is zowel de verbetering van kennis en kwaliteit door culturele uitwisseling tussen verenigingen en instellingen, als het vergroten van het culturele aanbod voor de inwoners en bezoekers van de aangesloten steden. Vanwege de overwegingen dat:

- Binnen het gebied Rijn-Schelde Delta een groot aantal steden liggen met een grote culturele traditie, een rijk cultuurhistorisch verleden en een groot cultureel potentieel.
- Binnen de stedelijke omgevingen het culturele leven stevig verankerd is en er aansprekende culturele activiteiten plaats vinden.
- Binnen het gebied de functie cultuureducatie sterk ontwikkeld is en participatie in en aan culturele activiteiten sterk groeiend is.
- Een eigen gebiedsidentiteit binnen de Rijn-Schelde Delta ter ondersteuning van de binnen RSD verband geformuleerde ambities van belang is en overwegende dat cultuur in al haar vormen en uitingen een voertuig bij uitstek is om deze identiteit te verankeren.
- Cultuur een factor van toenemende betekenis is met betrekking tot nieuwe waardevolle impulsen op het gebied van toerisme en economie.
- Deze factor binnen de regio niet overal sterk genoeg is, maar dat juist door grensoverschrijdende samenwerking middels uitwisseling van kennis en ervaringen en door bundeling van afzonderlijke wederzijds onderkende kwaliteiten een toegevoegde waarde kan ontstaan die leidt tot culturele verrijking voor inwoners en bezoekers.
- Een netwerk waarbinnen deze uitwisseling effectief en efficiënt kan plaats vinden van belang is.
- Er duidelijk sprake is van een gezamenlijke ambitie tot samenwerking op cultureel gebied.

RESULTAAT

Het resultaat van deze samenwerking toont zich:

- in een op de identiteit van de Rijn-Schelde Delta gebouwde hoofdstructuur waarin de excellente culturele kwaliteiten van alle deelnemende steden in samenhang met elkaar voor het voetlicht gebracht worden en zo de meerwaarde brengen ten aanzien van de beoogde toeristische en economische effecten.
- in een samenhangende groeiende meerjarige activiteitenplanning van concrete publiekstoegankelijke projecten, zoals festivals, exposities, onderscheidende evenementen en dergelijke. Kenmerk van deze projecten is dat ze:

- de maatschappelijke en toeristische meerwaarde brengen die met het cultuurparcours beoogd worden.
- een extra kwaliteit brengen voor de afzonderlijke deelnemende steden
- in uitwisseling van kennis en kunde

OPZET

CultuurParcours wordt opgezet en uitgevoerd als een samenhangend programma van:

- Projecten die zowel in tijd als locatie kunnen worden georganiseerd
- een Culturele Hoofdstructuur, met ankerpunten en onderlinge verbindingen, waarover de projecten kunnen worden uitgezet.

Het is de bedoeling dat door ondertekening van een samenwerkingsovereenkomst in het 3e kwartaal van 2008 het project CultuurParcours door de partners wordt omarmd en de basis kan worden gelegd voor verankering tot staand beleid. Zo komt duurzame samenwerking tot stand tussen participerende steden, private organisaties en nationale overheden waarin promotie, publiekswerving en uitstraling een (inter)nationaal karakter zullen hebben.

ONTWIKKELING

- Als eerste stap is het eigenlijke project voorbereid (november 2003 – november 2005)
- Na een flinke tussenpauze wordt nu sinds 1 april 2007 weer gewerkt aan feitelijke vormgeving en projectuitvoering. De oorspronkelijk geformuleerde drie projecten, te weten:
 - een amateurkunst netwerk,
 - museale uitwisselingen
 - een internationaal beiaardfestival,

zijn op hun merites beoordeeld en geherformuleerd. In aanvulling hierop behoren een aansprekende reizende theaterproductie in de havens van de Delta en aansluiting bij de samenwerking op het gebied van de vestingsteden, waterlinies en handelsroutes tot de levensvatbare mogelijkheden. De 'Meltingpot' die de Delta als van nature is, waar alles letterlijk samenvloeit, zal concreet vorm kunnen krijgen in een overzichtstentoonstelling die de verschillende stromingen in de schilderkunst heeft gekend. De Gouden Eeuw van Vlaanderen, Brabant en Holland krijgt dan vorm in een tentoonstellingsparcours.

UITVOERING

In het kader van het project Amateurkunstennetwerk is inmiddels structureel internationaal overleg georganiseerd tussen de verschillend vormgegeven en bestuurd steunfuncties in de provincies Noord-Brabant

(Centrum voor Amateurkunsten, www.cvakunst.nl), Zeeland (Scoop, www.scoopzld.nl) en Vlaanderen (Forum voor amateurkunsten, www.amateurkunsten.be). Dit heeft geleid tot concrete resultaten: aansluitend op de Week van de Amateurkunsten (www.wak.be) in Vlaanderen en Middelburg Vol-koren (www.middelburgvolkoren.nl) gaat onder de naam Zingen in de Delta, een projectkoor, samengesteld uit jeugdkoren uit de 3 regio's in Schoten, Middelburg en Bergen op Zoom in de historisch en cultureel inspirerende omgeving van de historische binnenplaatsen zingen onder begeleiding van een professionele cultureel divers samengestelde groep muzikanten.

Als voorbereiding op de Culturele Hoofdstructuur en de projecten van de Museale uitwisseling en het internationaal Beiaardiersfestival is een website opgezet onder de naam Torens in de Delta, (www.torensindedelta.eu). Daar wordt de gemeenschappelijke historische achtergrond van de deltaregio benadrukt middels de architecturale overeenkomsten en invloeden die herkenbaar zijn in de Torens. Torens als uiting van economische rijkdom in vroeger dagen en tijdsaanduiding, van belang voor de beveiliging en bescherming tegen water en vijand, maar zeker ook als meest herkenbaar beeldmerk van de stad.

Op deze site is de agenda van evenementen te vinden, kunnen bezoekers hun route plannen langs de genoemde attracties en kunnen de partners hun 'Parels' aangeven. Zo verbinden we Cultuur en economie in het belang van de toeristisch recreatieve waarde van de regio.

BUDGET

Het project en de projectleider worden gefinancierd door een aantal Vlaamse en Nederlandse gemeenten en provincies, en cofinanciering uit de RSD projectenbegroting. Gewerkt wordt aan een financieringsstructuur waarbinnen de Provincies de voor hun bestuurslaag kenmerkende rol in het middenbestuur van netwerk en facilitering bekostigen, en de partners per project de kosten verdelen. Zo kunnen zij ook zo optimaal mogelijk hun bijdrage herkennen en bestuurlijk verantwoorden.

Voor 2008 is een cofinanciering van 5.000 euro uit RSD-budget voorzien.

Projectverantwoordelijke

Wethouder dhr. M.J.P. van Eekelen, Gemeente Bergen op Zoom

ECONOMIE

DELTA HAVENS

DOEL

Samenwerking tussen de zeehavens van de Delta en het ontwikkelen van een grensoverschrijdend Havenplatform.

RESULTATEN

Door middel van expertenmeetings zijn in de periode 2004 tot 2007 de volgende thema's reeds aan bod gekomen en besproken:

- de toepassing van de habitat- en vogelrichtlijnen en de gevolgen hiervan voor investeringsprojecten in de Deltahavens;
- de veiligheidsaspecten en de zeehavens en de implementatie hiervan;
- de verwerking en behandeling van scheepsafval;
- de implementatie van de kaderrichtlijn Water;
- de positie van de havens in relatie tot de Europese regelgeving omtrent fijn stof (bijeenkomsten in coproductie met de Benelux)
- bijeenkomsten rond het thema 'onderwijs en zeehavens'.

Besloten is ook om, naar nationale, regionale en Europese instanties toe, zo veel mogelijk gemeenschappelijke standpunten van de acht Deltahavens te verwoorden.

Op 20 februari 2003 is de Delta Havendag gehouden. Het verslag van deze RSD-manifestatie is neergelegd in een tweede 'Delta Tribune' en in een DVD. In het kader van deze manifestatie is ook een korte DVD-film gemaakt over een historische gebeurtenis in de relatie tussen België en Nederland.

Een van de eerste doelstellingen was de uitgave van een gezamenlijke folder. Deze folder is in 2001 in de Engelse versie en daarna in de Nederlandse versie verschenen. Op de RSD-China conferentie in 2002 is de Chinees-talige versie gepresenteerd.

OPZET

In het havenoverleg zijn de Deltazeehavens vertegenwoordigd. In het ambtelijk overleg zijn activiteiten gehouden, zoals:

- Kennis- en ervaringsuitwisseling door inrichten expertenmeetings (voortschrijdend)
- Concrete samenwerkingsprojecten

Per 2008 gaat het RSD Overleg Zeehavens functioneren. Dit overleg bestaat uit de Gouverneurs, Commissarissen der Koningin en CEO's van de zeehavens, en komen 2x per jaar bijeen om afspraken te maken over onderwerpen relevant voor de haven economie, en over andere zaken van RSD voor zover deze zaken (bij)sturing c.q. ondersteuning behoeven. Bij dit overleg zijn ook waarnemers van de beide Regeringen en de SG Benelux aanwezig.

ONTWIKKELING

Het Overleg zeehavens is overeengekomen 2 maal per jaar bijeen te komen.

BUDGET

Het havenplatform wordt gefinancierd uit het RSD-budget, voor 2008 is dit € 5.000.

Projectverantwoordelijke

RSD-secretariaat / covoorzitters

DELTA GIS

DOEL

Het project heeft tot doel een gemeenschappelijke GIS-databank voor de in het RSD-gebied gelegen beschikbare bedrijventerreinen te ontwikkelen. De databank is via internet raadpleegbaar. Deze internettoepassing is een promotie-instrument voor de RSD-regio. De databank zal gegevens bevatten over bedrijventerreinen, geplaatst in een ruimtelijke, infrastructurele en socio-economische context.

RESULTATEN

Tweetalige (Engels en Nederlands) informatie via website www.mainportdelta.eu

De bedrijventerreinen-GISdatabank is ingebouwd in een portaalsite met algemene socio-economische informatie over de regio.

OPZET

De site van 2001 is al geruime tijd aan renovatie toe. Belangrijk (financieel) element daarin is de beschikbaarheid van een grensoverschrijdende actuele topografische ondergrond. Onderdeel van dit promotioneel instrument is een interactieve kaart met alle beschikbare bedrijventerreinen in de Delta.

In 2006 is overleg gestart met het Nederlands Kadaster en het Belgisch NGI over vergelijkbare abonnementen met koppelbare bestanden met als doel daadwerkelijk één kaart te maken, met een abonnement voor updates van de onderdelen. Dit is ook zeer gewenst en bruikbaar voor andere projectwerkingen. Opvolgend kan gewerkt worden aan de interactieve kaart voor met name de grote bedrijventerreinen. In 2007 heeft hiertoe het nodige cartografisch werk en de koppeling van software en data plaatsgevonden.

ONTWIKKELING

In de eerste helft van 2008 wordt de structuur van de vernieuwde site opgebouwd, in de tweede helft van 2008 wordt de site vervolledigd met alle beschikbare gegevens.

BUDGET

Voor dit project is in de RSD-begroting 2008 € 55.000 voorzien.

Projectverantwoordelijke

Gedeputeerde de heer K. Helsen, Provincie Antwerpen

